

“Su krizi derinleşiyor, gıda güvenliği tehlikede”

İstanbul'a su sağlayan barajların doluluk oranı yüzde 33'e kadar geriledi. TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, suyun gıda güvenliği için yaşamsal önem taşıdığını vurgulayarak madencilik faaliyetlerinin baraj ve su havzalarını kirlettiğini, gıda üretimini tehdit ettiğini açıkladı ● Sayfa 8'de

“Çare demokrasi ve adalet”

» Bu hafta Bahçelievler'de düzenlenen "Millet İradesine Sahip Çıkıyor" mitinginde konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "Bu memlekete mutlaka ve mutlaka adaleti getireceğiz. Çare hiç şüphe yok demokrasi ve adalet" dedi ● Sayfa 3'te

222 bin kız çocuğu eğitimde yok!

» Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin raporuna göre, zorunlu eğitim çağındaki 221 bin 739 kız çocuğu eğitim sürecinde yer almıyor. Bunun nedenleri arasında erken ve çocuk yaşta evlilik öne çıkıyor ● Sayfa 4'te

Binlerce çocuğu etkileyen sessiz tehlike: DMD

» Türkiye'de 10 binin üzerinde Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastası olduğu tahmin ediliyor. Kas Hastalıkları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Fatma Çoban, DMD tanılı çocukların eğitimde yaşadığı erişim sorunlarını ve çözüm önerilerini anlattı ● Sayfa 12'de

KADIKÖY'DEN AKBELLEN'E DESTEK

İkizköy ve Akbelen'de yürütülen termik kömür projesi ve maden sahasını genişletme gerekçesiyle zeytinlik ve ormanlara bir kez daha girildi. Kadıköy'de buluşan yaşam savunucuları, zeytin ağaçlarını kestirmemek için direnen Akbelen köylülerine destek verdi ● Sayfa 8'de

Gülerken ürpermek!

ALPER TURGUT 7'DE

Müzik sektöründe orta sınıfın ölümü

MELİS DANIŞMEND 11'DE

Kâhin değil, âlim

İZEL ROZENTAL 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar – 332

AFŞAR TİMUÇİN 5'TE

Bağımsız tiyatroların varolma savaşı

“Tiyatro Sahnelerinin İletişim Alışkanlıkları” raporu, merkez üssü Kadıköy olan bağımsız tiyatroların ancak kurucularının ve ekiplerinin olağanüstü direnciyle ve kişisel fedakarlıklarıyla hayatta kalabildiklerine dikkat çekiyor ● Sayfa 10'da

KADIKÖY ÇİZGİ FESTİVALİ BAŞLIYOR

Çizgi roman ve karikatür tutkunlarının merakla beklediği Kadıköy Çizgi Festivali, 19-21 Eylül tarihleri arasında Yoğurtçu Parkı'nda gerçekleşecek. Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi tarafından bu yıl altıncısı düzenlenen festivalde birbirinden renkli etkinlikler ziyaretçileri bekliyor ● Sayfa 6'da

“Önleyemeyiz ama riski azaltabiliriz”

21 Eylül Dünya Alzheimer Günü vesilesiyle Alzheimer hastalığının nedenlerini, risk faktörlerini ve hastalıktan korunma yollarını konuştuğumuz Prof. Dr. Çınar, “Hastalığı önleyemeyebiliriz. Ama hastalığa yakalanma risklerini azaltabiliriz” dedi ● Sayfa 14'te

Kalamış'ta final coşkusu

Türkiye A Milli Basketbol Takımı, 2025 Avrupa Basketbol Şampiyonası'nda 24 yıl aradan sonra gümüş madalyanın sahibi oldu. Yarı final ve final heyecanını Kalamış'ta yaşayan yüzlerce kişi, 12 Dev Adam için tek yürek oldu ● Sayfa 13'te

Mahalleliler Moda Bostanı'nın da olduğu kamusal alanın ihaleye açılmasına karşı tepkilerini göstermek için Vakıflar 2. Bölge Müdürlüğü önünde eylem yaptı

● Deniz Şimal TAŞAN

Caferağa Mahallesi'ndeki yaklaşık 12 dönümlük alan, İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından lüks konut projesi için ihaleye açıldı. İhale kapsamındaki bölgede bostan, muhtarlık, 112 Acil Sağlık Merkezi, çocuk parkı ve afet toplanma alanı gibi kamusal kullanım alanları bulunuyor.

İmza kampanyası ve basın açıklamalarıyla sesini duyurmaya çalışan mahalleliler 11 Eylül Perşembe günü Vakıflar 2. Bölge Müdürlüğü önünde bir araya gelerek ihalenin oturumunu protesto etti. Mahalle sakinleri, bin 205 imzanın yer aldığı 'ihalenin iptali' talepli dilekçeyi teslim ederken, Cafe-rağa Mahalle Muhtarı Hanife Dağıstanlı açıklama yaptı.

Caferağa Mahallesi'nin son yeşil alanı olan parselle ilişkin, tesis edilmiş imar planı olmadığını vurgulayan Dağıstanlı, "İhaleyi açan Müdürlüğün ve yüklenicinin planlama yetkisi yoktur. Şartnamede plan hazırlanması yükleniciye iş olarak verilmiştir. Bu hukuka aykırıdır. Alanda daha önce imar uygulaması yapılmadığından ihalede gerçekte ne büyüklükte bir alandan söz edildiği belli değildir. İhale konusu parsel, ihale edilmeye uygun değildir. Alan sit alanı içindedir. Şu anda geçerli olan geçiş dönemi koşullarına göre inşaat yapılamayacağı gibi Koruma Kurulu kararı olmadan yapılan her işlem Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na aykırıdır." dedi.

KAMU YARARI DEĞİL RANT

Parselde kamusal kullanım alanlarına dikkat çeken Dağıstanlı, konuşmasına şu sözlerle devam etti: "İhaleyle ilgili 'tamamen kamu yararı' gözetilerek kendi finansmanını kendisi yaratan bir yöntemle yapmaya çalıştığımız ihalemiz akabinde mevcut duruma nazarın daha verimli kamu hizmeti sağlanabilecek bir durum oluşacağı öngörü-

lmektedir' diye biten yazıyı yazan yetkililere sesleniyoruz. Mahallede yaşayan 22 bin kişiyi temsilen burada olan bizler ağzınızdan duymak istiyoruz. Başta sağlık olmak üzere kesintiye uğrayacak kamu hizmetleri ve kaybedeceğimiz son yeşil alanımızın ötesinde, olası İstanbul depremi sonrasında bize biçtiğiniz kaderi bir kez de gözümüzün içine bakarak söyleyin. Gelin ve yenilenemeyen binalarımızın enkazında ölmezsek sokak aralarında ölmemizin umurunuzda olmadığını söyleyin. Kamu yararından anladığınız şeyin gelir elde etmekten ibaret olduğunu ihale metinlerinden, yaz-

dığınız yazılardan anlıyoruz ve reddediyoruz. Bu hukuksuz ihaleden bir an önce vazgeçin. Mahalle bizim, biz vazgeçmiyoruz."

Muhtar Hanife Dağıstanlı'nın açıklamasının ardından siyasi partiler adına Ata Leblebici ve Oğuz Kavala konuştu.

YETKİLİLERLE GÖRÜŞTÜ

İhale oturumunun ardından Dağıstanlı ve avukatı ihaleden sorumlu yetkililerle görüştü. Mahkemelerden tebliğ edilecek kararların bekleneyeceği, tüm bilgi ve belgelerin Genel Müdürlüğe iletilece-

ği ve ihalenin sonucuyla ilgili kararın orada verileceği bilgisini yetkililerden aldı.

ÜÇ AYRI DAVA AÇILDI

Muhtar Hanife Dağıstanlı, Mimarlar Odası ve Kadıköy Belediyesi yürütmenin durdurulması ve ihalenin iptali için üç dava açtı. Mahkemenin şu ana kadar sadece Kadıköy Belediyesi'nin talebiyle ilgili bir karar çıktı. Bu karara göre İdare Mahkemesi yürütmenin durdurulması talebinin incelemesini, davalı idarenin savunması ve ara karar sonrasına erteledi.

Kadıköy Belediyesi ve Okutopya iş birliğiyle Selamiçeşme Özgürlük Parkı'nda çocuklar, kitaplarla ve yazar buluşmalarıyla okuma keyfi yaşıyor

OKUTOPYA KİTAP KULÜBÜ

2019 yılında İstanbul Etiler'da kurulan Okutopya Kitap Kulübü, 3-10 yaş arası çocuklara yönelik yeni nesil bir okuma atölyesi. Düzenlenen atölyelerde, masal saatleri ve kulüp buluşmalarıyla çocukların okuma, yazma ve dinleme becerileri destekleniyor. Ailelerin de süreçte katılımları teşvik edilerek, "okur-sever" bir toplum yaratılması amaçlanıyor.

Kadıköy Belediyesi Kültür Müdürlüğü ile Okutopya'nın ortak yürüttüğü proje kapsamında, içinde 2 bin kitap bulunan özel bir araç Selamiçeşme Özgürlük Parkı'na kuruldu. İlk 13 Eylül Cumartesi yapılan etkinlik, çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmayı ve kütüphane kültürünü sevdirmeyi amaçlıyor. Ücretsiz ve herkesin katılımına açık olan etkinlik kapsamında, her cumartesi 15.00 – 17.00 saatleri arasında, 11 bini aşkın Türkçe ve İngilizce kitap, Kadıköylü çocuklarla buluşuyor.

ÇOCUKLAR YAZARLARLA BULUŞUYOR

Her hafta farklı bir çocuk kitabı yazarı parka gelerek kendi eserlerinden bölümler okuyor, ardından çocuklarla sohbet ederek onların sorularını yanıtlıyor. Bu buluşmalar, çocukların kitaplar arasındaki dünyayı tanımalarına ve yazarlık hakkında merak ettiklerini öğrenmelerine katkı sağlıyor.

Çocuklar için Yoğurtçu'da açık hava sineması

"İBB Çocuk" projesi kapsamında 23 Eylül Salı günü Kadıköy Yoğurtçu Parkı'nda "Penguenler Takımı Uzayda" filmi gösterilecek

Yoğurtçu Parkı'nda İBB Çocuk Açık Hava Sineması etkinliği yapılacaktır. Ücretsiz olan ve çocuklara ikramların da olacağı etkinlikte, "Penguenler Takımı Uzayda" filmi gösterilecek. Etkinliğe tüm çocuklar davetli.

Kadıköy'de "Gaziler Günü" buluşması

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Kaymakamlığı, "19 Eylül Gaziler Günü" nedeniyle Fenerbahçe Khalkedon'da kahvaltılı etkinlik düzenledi. Etkinliğe Kadıköy Kaymakamı Muhittin Pamuk, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ, siyasi partilerin Kadıköy temsilcileri, gaziler ve yakınları ile gazi dernekleri katıldı. Kaymakam Muhittin Pamuk güne dair şunları söyledi: "Gazilik en onurlu ünvanlardan bir tanesi. Canı feda etmeyi göze alarak ulaşılabilecek bir merteye. Sizlere minnettarız. Bu millet gazileri unutmayacak. Bizler de unutmayacağız. Her zaman yanınızdayız. Gazilerimize sağlıklı günler diliyorum. 20 Eylül Cuma günü yapacağımız 'Gaziler Günü Yürüyüşü'ne herkesi davet ediyorum."

Pamuk konuşmasının ardından etkinliğe katılanlara çiçek takdim etti. Emekli albay Arif Alim de Kaymakam Muhittin Pamuk ile Belediye Başkanı Mesut Köseadağ'na Kıbrıs Harekatı'nı anlatan kitap hediye etti.

Kadıköy Kaymakamlığı, "19 Eylül Gaziler Günü" kapsamında Fenerbahçe Khalkedon'da etkinlik düzenledi. Etkinliğe Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ da katıldı

Halis Kurtça'da yeni dönem başlıyor

Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi tiyatro, konser, gösteri gibi birbirinden renkli ve eğitici atölyeleri içeren programıyla yeni döneme merhaba diyor

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi'nin çocukların hem eğlenmeleri hem de öğrenmeleri amacıyla hayata geçirdiği önemli merkezlerden biri olan Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'nde yeni dönem 1 Ekim'de başlıyor. Heykelden sulu boya çiçek atölyesine, İngilizce oyun grubundan Bir Yüzgeç Hikayesi tiyatro oyununa kadar geniş yelpazeye sahip yeni döneme başvurular, 25 Eylül Perşembe'den itibaren alınmaya başlayacak. Haftanın her günü farklı saat diliminde gerçekleştirilecek atölyelere başvuru önceliği Kadıköylü çocuklara verilecek. Kontenjan müsaitliğine göre başka ilçelerden de kayıt alınacak.

Program hakkında detaylı bilgi edinmek ve başvuru için hkckm.kadikoy.bel.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Ekim ayında başlayacak etkinliklerden ve atölyelerden bazıları şu şekilde:

► SEZON AÇILIŞ KONSERİ

4 Ekim 15.00

Yer: Büyük Salon

Bu konserde öğrenciler, farklı dönemlerden ve kültürlerden seçilmiş eğlenceli ve keyifli eserleri seslendirecekler. Programda; hareketli caz parçaları, neşeli Latin ritimleri ve klasik batı müziğin sevilen melodileri yer alacak.

► SÜPER PATATES VE KAÇAK BEZELYE – SÜPERMARKETTE KARNAVAL

Imagineer Kids

5 Ekim 15.00 / 45'

Yer: Büyük Salon

Süpermarket büyük bir karnavala hazırlanırken Kaçak Bezelye yine bir muzırlık yaparak tüm süpermarketi tersine çeviriyor ve sebzelerin renklerini alıyor. Oyun boyunca çocuklar hem oturdukları yerden hem de sahneye çıkarak kahramanlara yardım ediyor ve oyun sonunda büyük bir sürprizle eğlenceye doyuyorlar.

► OYUNCAK HİKAYESİ ATÖLYESİ

1. Grup: 1, 8, 15, 22 Ekim 12.00

2. Grup: 2, 9, 16, 23, 30 Ekim 12.00

Yer: Dans, Drama ve Bale Atölyesi

Bu atölyede çocuklar sevdikleri bir oyuncaktan yola çıkarak empati duygusunu güçlendirmeyi, paylaşmanın önemini ve hayal gücünü kullanarak karakter ve hikaye yaratmayı deneyimleyecek.

► ÇOCUKLARLA MASAL YAZMA VE SAHNELEME ATÖLYESİ

4, 11, 18, 25 Ekim 11.00

Yer: Resim Atölyesi

Masal, hikâye ve anlatı kalıplarından yararlanarak, tamamen çocukların hayal gücünden beslenen bir masal yaratma, yazma ve yaratılan bu masalı canlandırma sürecinin paylaşılması atölyede ihtiyaç duyulan tek şey, çocukların hayal gücü!

CHP Genel Başkanı Özgür Özel, Bahçelievler'de düzenlenen mitingde ekonomik kriz, işsizlik ve enflasyona dikkat çekerek “Gelir ve vergi adaletini mutlaka sağlayacağız.” dedi. Tutuklu bulunan Ekrem İmamoğlu da “Mücadelemiz 86 milyonun demokrasi, adalet ve hürriyet mücadelesidir” mesajını paylaştı

CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı ve cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun 23 Mart'ta tutuklanmasının ardından düzenlemeye başladığı “Millet İradesine Sahip Çıkıyor” mitinglerinin bu haftaki adresi Bahçelievler oldu.

CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik, CHP'nin cumhurbaşkanı adayı ve İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun mesajını okudu. 2019'dan bu yana, siyasi parti gözetmeksizin, İstanbul'un tüm ilçelerine eşit oranda hizmet ettiklerini ifade eden İmamoğlu, şunları paylaştı: “Bizler, hiçbir ayırım gözetmeden, vatandaşa en iyi hizmeti sunmaya çalışırken, iktidar sahipleri, ayrımcı, kayırmacı politikalarıyla ülkemizi bir uçurumun kıyısına sürükledi. Ekonomide bir uçurumun kıyısındayız. Demokraside, adalette, eğitimde, sağlıkta, dış politikada bir uçurumun kıyısındayız. Ya milletçe birbirimize güvenerek, birbirimize tutunarak hep birlikte selamete, huzura, refaha kavuşacağız ya da bir avuç insanın kişisel emellerinin kurbanı olacağız. Bunun ortası yok. Yok. Ya bu iktidarı, hukuk ve demokrasi içinde hareket etmeye mecbur bırakacağız ya da bir baskı ve zorbalık rejiminde gençlerimizin, çocuklarımızın hayatları karacak, umutları tükenecek.”

“MİLLETİME İNANCIM, GÜVENİM SONSUZDUR”

“Mücadelemiz; çok partili demokratik rejime son verme niyetini açıkça ortaya koymuş bir avuç insana karşı, 86 milyonun demokrasi, adalet ve hürriyet mücadelesidir.” mesajını paylaşan İmamoğlu, şöyle devam etti: “Mücadelemiz; herkesin hak ettiği gelire ve yaşam standartlarına kavuştuğu, emeğinin, yatırımının karşılığını aldığı, kendini güvende ve güvencede hissettiği bir Türkiye kurma mücadelesidir. Bu mücadelede duraklamaya, ayrılmaya yer yoktur. Durursak, duraklarsak, bölünür ayrışsarak, milletçe tüm tarihsel kazanımlarımızı yitirir, çok büyük bir yıkımla baş başa kalırız. Onun için, bugünkü mücadele azim ve kararlılığımızı dalga dalga büyültmeye devam edeceğiz. Ülkemize adaleti, hürriyeti ve refahı getirene kadar asla durmayacağız. Milletime inancım, güvenim sonsuzdur. Sizleri çok seviyorum. Değerinizi bilin, kendinizi güvenin. Kim ne planlar ne kumpaslar kurarsa kursun, son sözü siz söyleyeceksiniz. Bu ülkenin geleceği sizinle aydınlanacak. Umut sizdedir. Umut millettedir! Her şey çok güzel olacak.”

“4,5 ÇEYREK ALTIN KAYIP”

Mitingde konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, ekonomik kriz ve yüksek enflasyona değindi. “2002’de en düşük memur maaşı ile 14,5 çeyrek altın alınıyormuş. Bugün 5,5 çeyrek altın alınıyor.” diyen Özel şöyle devam etti: “Arada 9 çeyrek altın memurda kayıp. Erdoğan geldiğinde asgari ücret 7 çeyrek altın alıyormuş, şimdi 2,5 çeyrek altın alıyor. Asgari ücretlinin cebinden 4,5 çeyrek altın kayıp. Avrupa’da enflasyon yüzde 2. Türkiye’de yüzde 33,27. Avrupa Birliği

ülkesinde toplam 13 milyon işsiz var. Türkiye’de tek başına 13,5 milyon işsiz var. O yüzden öyle bir hale geldi ki memleket, artık bu iktidardan kurtulmadan belini doğrultması mümkün değil. Peki, çare ne? Çare hiç şüphe yok demokrasi ve adalet. Sadece şuna bakalım: 19 Mart darbesi yapıldı, borsa yüzde 9 düştü. Rezervler eridi. Yabancı sermaye kaçtı. Ardından bu kötü seyyir devam ediyor, Cumhuriyet Halk Partisi’ne saldırı var. Davanın 30 Haziran’dan 15 Eylül’e ertelendiği gün, borsa yüzde 5,5 değer kazandı. 15’i gelirken kötü haberler yaydılar. En sonunda 2 Eylül günü İstanbul İl Başkanlığı’na kayyum atadılar. Yüzde 6,5 düştü. Ardından Ankara’da kurultay davası. Hep birlikte takip ettik. Kurultay davası ekimin sonuna ertelendi, borsa yüzde 6 değer kazandı. Yani memlekette CHP’ye kötülük yapıldığı için değil demokrasiden sapıldığı için, bir siyasi parti bastırılmaya, susturulmaya uğraşıldığı için, sandık yerine kayyumlardan medet umulduğu için, yani dünyanın gözü önünde ülke otoriterleştiği için para kaybediyor. En ufak demokratikleşme umudunda ülke bir anda toparlanıyor. Söz veriyoruz. İlk seçimi kazanacağız. Memleketi şaha kaldıracacağız.”

“KARARLILIKLA YÜRÜYÜRÜZ”

Özel, eğitimde yoksulluğa da dikkat çekerek “Kantinler ateş pahası. Simit 20 lira, ayran 20 lira. Kaşarlı tost 80 lira, çocuğun cebinde metelik

yok. O yüzden söz veriyoruz, ant içiyoruz ki, bu memlekette hiçbir çocuk babasından yoksulluk miras almayacak. Hiçbir çocuk okula giderken boş bir beslenme çantası ile gitmeyecek, hiçbir çocuk kantinin önünde başkasının aldığı tosta bakmayacak. Bunun sağı yok, solu yok, AK Parti’si, MHP’si, DEM’i yok. Kürt’ün de Türk’ün de çocuğu aç, babası işsiz. O yüzden bu memlekete mutlaka ve mutlaka adaleti getireceğiz. Gelir adaletini getireceğiz. Vergi adaletini getireceğiz. Sosyal adaleti getireceğiz.” dedi.

Özel konuşmasının devamında şunları paylaştı: “100 yıl önce olduğu gibi hiçbir zorluğu kendimize engel görmeyerek, hiçbir şeyden korkmayarak, var gücümüzle bir kez daha memleketi yoksulluktan kurtarmak için, bir kez daha memleketi esaretten, tek adam rejiminden kurtarmak için, gençlere yasaksız bir Türkiye, vizesiz bir Avrupa, yasakların yasak olduğu bir Türkiye hediye etmek için kararlılıkla yürüyoruz. Cumhurbaşkanımızla, büyükşehir belediye başkanlarımızla, il ve ilçe belediye başkanlarımızla, milletvekillerimizle, her biriyle ayrı ayrı gurur duyduğum Cumhuriyet Halk Partisi örgütüyle kesin, kararlı bir yürüyüşle iktidara yürüyoruz. Bu yolda sosyal demokratlar, muhafazakar demokratlar, milliyetçi demokratlar, Kürt demokratlar, liberal demokratlar, sosyalist demokratlar, Türkiye’nin bütün demokratları hep birlikte yürüyoruz.”

Bayrampaşa Belediye Başkanı tutuklandı

CHP’li Bayrampaşa Belediyesi’ne yönelik operasyonda gözaltına alınan 48 kişiden 26’sı tutuklandı. Tutuklananlar arasında Belediye Başkanı Hasan Mutlu da var

CHP’li belediyelere yönelik operasyonlar kapsamında gözaltına alınan Bayrampaşa Belediye Başkanı Hasan Mutlu’nun da aralarında bulunduğu 26 kişi tutuklandı, 19 kişi ise adli kontrol tedbiri ile serbest bırakıldı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yürüttüğü soruşturma kapsamında Hasan Mutlu ve başkan yardımcılarının da aralarında olduğu 48 kişi geçen cumartesi günü gözaltına alınmıştı. Hafta sonundan bu yana Vatan Caddesi’ndeki Emniyet Müdürlüğü binasında tutulan Mutlu ve diğer isimler dün Çağlayan’daki İstanbul Adliyesi’ne sevk edildi. Savcılık ifadeleri dün akşam saatlerinde sona eren Hasan Mutlu ve 38 kişi hakkında tutuklama, 6 kişi hakkında ise adli kontrol istendi.

Hasan Mutlu ve 25 kişi çıkarıldıkları Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklanırken 19 kişi ise imza ve yurt dışına çıkış yasağı şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanarak serbest bırakıldı.

MUTLU: TEK SUÇUMUZ BOYUN EĞMEMEK

Hasan Mutlu tutuklanması sonrasında sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şunları dile getirdi: “30 yıl sonra Bayrampaşa’yı hizmetle buluşturduğumuz için, ben ve yol arkadaşlarımız hukuksuz bir şekilde tutuklandık. Ortada ne somut bir delil ne de geçerli bir hukuki gerekçe vardır. Tek suçumuz; baskılara ve tehditlere boyun eğmemek, doğrularımızdan vazgeçmemektir. İlkelerimizden, duruşumuzdan, tavrımızdan asla geri adım atmadık, atmayaacağız. Boyun eğmeyeceğiz!

Sevgili Bayrampaşalı komşularım, bizler her koşulda Bayrampaşa için doğruları savunmaya, sizler için dimdik ayakta durmaya devam edeceğiz. Ve bilmenizi isterim ki; bu karanlık günler elbet

geçecek, Bayrampaşa’da da, İstanbul’da da, Türkiye’de güneş yeniden doğacak!”

ÇELİK: BAYRAMPAŞA HALKI BİZİMLEDİR

CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik de, Bayrampaşa Belediye Başkanı Hasan Mutlu’nun tutuklanmasına tepki gösterdi.

Çelik sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, “Türkiye siyasi tarihinin en utanç verici dönemini yaşıyoruz. Hasan Mutlu, 30 yıl aradan sonra Bayrampaşa Belediyesi’ni kazanma ve AKP’ye geçmezsen zindana atarız tehditlerine boyun eğme suçlarından dolayı tutuklandı. Bayrampaşa halkı bizimledir. Halkımızın iradesi bizimledir. Toplumun ortak vicdanı bizimledir.” ifadelerini kullandı.

TUTUKLU BAŞKAN SAYISI 17’YE ÇIKTI

19 Mart 2025’te İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne yönelik düzenlenen operasyonla başlayan CHP’li belediyelere yönelik yargı operasyonunda şimdiye kadar 17 belediye başkanı tutuklandı. Tutuklananlar arasında başta İBB Başkanı ve CHP’nin cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu olmak üzere, İstanbul’da 31 Mart seçimlerinde kazanılan birçok ilçe belediye başkanıyla birlikte Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar ve Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek de bulunuyor.

İstanbul’da ise tutuklu belediye başkanı sayısı Mutlu’nun tutuklanmasıyla 12’ye çıktı.

İNGİLİZCE ÖZEL DERS

Uygun Fiyatlı – Tecrübeli – Hedef Odaklı

Hacettepe Üniversitesi
İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunu,
Fenerbahçe Lisesi’nden emekli, tecrübeli
İngilizce öğretmeninden,
Okula destek ve sınavlara hazırlık için
birebir özel ders!

İletişim: 0532 522 13 28

KAYIP İLANLARI

T.C Tarım ve Orman Bakanlığından almış olduğum gerçek kişiler için Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresi kimliğimi kaybettim. Hükümsüzdür. **Yunus TOPAL**

İBB’den almış olduğum İETT personel kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Rüya ERGÜN**

GAYRİMENKUL DANIŞMANI

NESLIHAN RONA

Tüm gayrimenkul işlemlerinizi için bana ulaşabilirsiniz

0 (535) 279 70 64
nurhan.akbas@cb.com.tr
cb_neslihan_rona
neslihanrona.com/tr/

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin raporuna göre eğitimde cinsiyet eşitsizliği; yoksulluk, pandemi sonrası öğrenme kayıpları, dijital uçurum, erken yaşta evlilikler, eğitim politikaları gibi sorunlar sebebiyle derinleşiyor

● Simge KANSU

Yeni eğitim-öğretim yılı başlarken toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri yeniden gündeme geldi. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği, CEİDizler Projesi kapsamında hazırlanan "Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması: 2021-2023 Güncellemesi"ni kamuoyuyla paylaştı. Yoksulluk, pandemi sonrası öğrenme kayıpları, dijital uçurum, erken yaşta evlilikler, eğitim politikaları gibi sorunlara dikkat çekilen rapora göre, eğitime erişim aşamasında zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 221 bin 739 kız ve 220 bin 904 erkek çocuğu eğitim sürecinde yer almadı.

NE EĞİTİMDE NE İSTİHDAMDA VARLAR

Eğitim alanındaki eşitsizliklerin daha eğitime erişim aşamasında başladığının belirtildiği rapora göre, zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 221 bin 739 kız ve 220 bin 904 erkek çocuğu eğitim sürecine dahil değil. Kız çocuklarının eğitimden ayrılmaya nedenleri arasında ev içi iş yükü, erken ve çocuk yaşta evlilik, ailenin uygun görmemesi gibi cinsiyet ayrımcılığına dayalı faktörler öne çıkıyor. TÜİK verilerine göre 2021 yılında gerçekleşen resmi evliliklerin yüzde 2,3'ü 16-17 yaş grubundaki kız çocuklarını kapsarken, aynı yaş grubundaki erkeklerde bu oran yüzde 0,1. Öte yandan ne eğitimde ne istihdamda olan genç nüfusun yüksekliğinin ciddi bir toplumsal sorun olmaya devam ettiğinin belirtildiği rapora göre, kadınların yüzde 30,1'i, erkeklerin ise yüzde 16,2'si ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor.

Raporda yoksul çocukların kötü beslenme ve gıdaya erişim sorunlarının ekonomik kriz, gelir eşitsizliği nedeniyle artmaya devam ettiğine dikkat çekildi. Yoksul kategorisindeki kadınların yüzde 20'sinin okuma yazma bilmediği belirtilen çalışmada, "Öte yandan yoksulluk da eğitime erişimin önündeki en büyük engellerden biri. Bu durum, bir kısır döngü yaratarak yoksulluğun nesilden nesile aktarılmasına yol açıyor." denildi.

CEİD: 221 bin kız çocuk eğitime erişemedi

DİJİTAL ARAÇLARA ULAŞAMIYORLAR

Pandemi döneminde uzaktan eğitime geçişle birlikte dijital araçlara erişimdeki eşitsizliklerin ve dijital okuryazarlık becerilerinin yetersizliğinin öğrenme sorunlarına yol açtığının belirtildiği raporda, "Gelir eşitsizlikleri ve kurumların imkanlarının yetersizliği sebebiyle devlet okullarındaki öğrenciler özel okul öğrencilerine göre iki kat daha fazla etkilendiler ve öğrenme kaybına uğradılar. Dijital araçlara erişimde ise kız çocukları ve kadınlar yine erkeklerin gerisine düştüler." denildi.

SADECE 19 KADIN REKTÖR VAR

Raporda, yükseköğretimde kadınların eğitimde katılarak net okullaşma oranlarının erkeklerden yüksek seyrettiği, ancak farklı bölüm ve alanlardaki cinsiyet ayrışmasının devam ettiği kaydedildi. Buna göre, üniversitelerde kadın öğrencilerin oranı yüzde 49 iken kadınlar yüzde 21,3 ile en az mühendislik ve yüzde 24,5 ile

bilişim teknolojileri bölümlerinde yer aldı. Türkiye'de her 10 erkeğe karşılık sadece 3 kadının programlama yapabildiği ifade edildi. Bu ayrışmanın istihdamda da devam ettiği aktarılan çalışmada, kadınların STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) alanındaki ücretleri erkeklerle kıyasla ortalama yüzde 14,7 daha düşük oldu. Eğitimde karar ve yetki organlarında kadınların temsilinin düşük olduğu ifade edilen çalışmada, MEB teşkilatında kadın ve erkek yönetici sayıları ile ilgili istatistiksel verilere ulaşılamadığı belirtildi. Araştırmaya göre, 2024 yılı itibarıyla 202 üniversitenin 19'unda kadın rektör varken bu oran yüzde 9,4 olarak gerçekleşti.

"LAİK EĞİTİM ANLAYIŞINA AYKIRI"

ÇEDES Projesi'nin laik eğitim anlayışına aykırı olduğunun da belirtildiği raporda, "Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı iş birliğiyle yürütü-

len ÇEDES (Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum) Projesi kapsamında okullarda dini içeriklerin ön plana çıkarılması ve din görevlilerinin manevi danışmanlık yapması, uzmanlarca laik eğitim anlayışına aykırı bulunarak eleştiriliyor. Benzer bir eleştiri, MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Ekim 2023 tarihli değişikliklerle okulöncesi ve ilköğretim kurumlarında mescit açılmasının zorunlu olması konusunda da dile getiriliyor." denildi.

Raporun sonunda, kız çocuklarının eğitim hakkı için toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı politikalara ihtiyaç olduğu belirtildi ve "Yoksulluğun ortadan kaldırılması, erken yaşta evliliklerin engellenmesi, dijital eşitsizliklerin giderilmesi, kız çocuklarının eğitime devamlılığının sağlanması, eğitim/mesleklerde cinsiyetçi kalıpların yıkılması ve kadınların karar mekanizmalarındaki temsiliyetinin artırılması acil konular olarak öne çıkıyor." ifadelerine yer verildi.

İBB yurtlarında 6 bin öğrenciye barınma hizmeti

İBB'nin üniversite öğrencilerine barınma hizmeti sunduğu yükseköğrenim yurtları başvuru sonuçları açıklandı. Bu yıl 17 bin 270 öğrencinin başvuru yaptığı yurtlarda, 6 bin üniversite öğrencisi barınma hizmeti alacak

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), üniversite öğrencilerinin barınma ihtiyacına çözüm üretmek için 15 öğrenci yurdunu hizmete soktu. Akademik yıl başlamadan Şişli'deki Zübeyde Hanım Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu'nun açılması ile yurt sayısı 16 olacak. İBB yurtlarında 2025-2026 yılı eğitim ve öğretim döneminde 6 bin üniversite öğrencisi barınma hizmeti alacak. Yeni akademik yılda İBB yurtlarında kalmak isteyen gençlerin başvurusu ise 25 Ağustos ve 1 Eylül tarihleri arasında alındı. Bu yıl 17 bin 270 genç yurtla-

ra başvuru yaptı.

Sadece şehir dışından gelen gençlerin başvurusunun alındığı yurt talepleri değerlendirildi. Değerlendirmede şu kriterler dikkate alındı: "Öğrencinin devam ettiği ya da kayıt olduğu eğitim programı tipi (örgün öğretim, açık öğretim, uzaktan öğretim), öğrenim programı türü (lisans/ön lisans), hangi tip üniversite olduğu (devlet ya da vakıf), YKS yerleştirme puan aralığı, mevcut öğrenci ise not ortalaması, vakıf üniversitesi öğrencileri için bursluluk oranı, öğrencinin yaşı, öğrencinin

çalışma durumu ve varsa geliri, aile durumu (sağ, vefat etmiş, ayrılmış), anne-baba meslekleri ve gelir düzeyleri, engellilik durumunun olup olmadığı, şehit yakını ya da gazi/gazi çocuğu olup olmadığı, YKS sınavında depremzede kontenjanından yerleşme durumu."

BAŞVURU SONUÇLARI AÇIKLANDI

Yapılan değerlendirmelerin ardından yurtlarda kalmaya hak kazanan öğrencilerin başvuru sonuçları yurt.ibb.istanbul adresinde erişime açıldı. İBB yurtlarında ilk kez kalacak öğrenciler, 15 Eylül'den itibaren kendilerinden istenen evraklarla birlikte kesin kayıt işlemlerini yaparak yurtlarda kalmaya başlayacak. Kaydını yapmayan öğrencilerin yerine yedek listede yer alan öğrenciler kayıt hakkı kazanacak.

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

STEAKHOUSE

Türk ve Dünya Mutfağından en Popüler lezzetler

DİLAY STEAKHOUSE

SİPARİŞ HATTI

0216 629 32 34
0531 849 50 90
0531 849 30 90

CADDEBOSTAN MAHALLESİ TÜTÜNCÜ MEHMETEFENDİ CADDESİ BEKİRPAŞA APARTMANI NO:12/A - KADIKÖY

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI
CİHAZ PİLLERİ
KULAK TIKACI
GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

675 13 312 10

0 216 345 00 25
0530 029 06 01

www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkmazı Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul (Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 332

alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Afşar Tımuçin ile devam ediyor

Hazırlayan: Leyla ALP

AFŞAR TİMUÇİN (31 AĞUSTOS 1939-26 TEMMUZ 2024)

Manisa'nın Akhisar ilçesinde doğdu. Yükseköğrenimine İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünde başladı. 1967'de eğitimini tamamlamak üzere Kanada'ya gitti. Montreal Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde lisansını tamamladı, 1970 yılında İstanbul Üniversitesi'nde doktorasını bitirdi. 1968-1970 yılları arasında Fransızca okutmanlığı yaptı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Felsefe, Estetik, Halk Bilim, Sanat Tarihi ve Halk

Edebiyatı dersleri verdi. 1981'de doçent, 1992'de profesör oldu. Bir dönem Kocaeli Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanı görevini yürüttü ve 2006'da emekliye ayrıldı.

İlk öyküsü "Heykel" Vatan gazetesinde yayımlandı. Daha sonra şiir, öykü ve yazılarını Yelken, Varlık, Soyut, Yeni Ufuklar, Yazko, Bilim ve Sanat, Şiir, Folklor Doğru, Yarın, Düşün, Felsefe Dergisi, İnsancıl, Ataç, Dönem, Milliyet Sanat ve Papi-rüs gibi dergilerde kaleme aldı. İstanbul'da Kavram Yayınları'nı kurdu, "Felsefe" dergisini yayımladı. 1972-1973 yıllarında 4 sayı çıkan dergi, 1977'de yeniden üç aylık olarak yayımlanmaya başladı. Eray

Canberk ve Mehmet Sert'in de katılımıyla hazırlanan bu dergide çağdaş felsefe sorunlarına ve düşünürlere yer verildi.

Afşar Tımuçin, felsefeyle ilgili yapıtlarının yanı sıra şiir, öykü, deneme ve roman türlerinde de eserler verdi. Özellikle etik, estetik, yaşam ve aşk felsefesi üzerine yazılarıyla tanındı. Şiirlerinde lirizm ve felsefi bir derinlik öne çıktı.

26 Temmuz 2024'te hayatını kaybeden Afşar Tımuçin'in Bulut Yayınları tarafından yayımlanan "Demokrasi Bilinci" isimli kitabındaki aynı isimli yazısından bölümler paylaşıyoruz.

DEMOKRASİ BİLİNCİ

Hemen herkesin demokrasi yandaşı olduğu bir dünyada demokrasiden bu kadar yoksun oluşumuz, ikide bir demokrasi derken demokrasiyle uzak-tan yakından bir ilişkisi bulunmayan bir yaşam biçimini sürdürmekte oluşu-muz size biraz garip görünmüyor mu? Herkesin görünüşte çok istediği ama gerçekte kimsenin istemediği bir şey mi bu demokrasi? Demokrasi son zaman-ların bir takıntısı ya da modası olamaz mı? XIX. yüzyılın insanları bile onu pek sevmediler. Hele XVIII. yüzyılın düşün-ce dünyası ona iyiden iyiye karşı ya da yabancı oldu. En azından onun karşısın-da tam tanıma güvensizdi. Adı her gün dilimizde dolaşa da biz şimdi ona ne kadar bağlıyız? Bugün demokrat olmadığını söylemek gibi bir yükükliliği gösteremiyor kimse. En baskıcı kişiler bile demokrasiyi çok sevdiklerini, ona sıkı sıkıya bağlı olduk-larını söyleyebiliyorlar. Bugünün insanları onu dudaklarında bir yapma çiçek gibi gezdiriyorlar. Demokrasi tutkusu gibi gö-rünün şeyin altında egemenlik ruhu kaskatı bir gerçeklik olarak varlığını sürdürüyor. İkiyüzlülüklerimiz var, kısa yoldan sonuca varına isteklerimiz var, kafalarımızdaki bir imgeyi çabucak yaşama geçirme dilekleri-miz var. Üstelik çok garip bir saplantıyla çok zaman kendimizi başkalarının yaşamını çekip çevirme konusunda yetkili ve yeterli sayabiliyoruz.

Demokrasi her yerde varmış gibi gö-rünüyor. Ancak başkasını önemsemediğimiz yerde olabilecek olan o şey kendimizi baş-kalarının üstünde gördüğümüz sürece boş bir dilek olarak kalacak belli ki.

Demokrasinin olabilmesi için, demok-rasinin yaşama geçebilmesi için her şeyden önce bireylerin gerçekten demokrat olabil-meleri yani başkalarını da kendileri kadar önemsemeleri gerekiyor. Demokrat olmak oldum demekle gerçekleştirilebilecek bir iş değil. Egemenlik ruhu bütün boyutla-ryla sürüyor, en çok da ailede gelişiyor ve kuşaktan kuşağa aktarılıyor. (...) Demok-rat olmak her şeyden önce tek kişi olma koşuluna boyun eğmeyi gerektirir. İnsanlar dünyadaki yerlerinin tek kişilik olmasını istemiyorlar. Gereksinimler artıyor, istekler çoğalıyor, hırsılar bileniyor ve demokrasi gürtültüye gidiyor. Her kişi bir başkası ya da başkaları için bağlayıcı ya da koşullayıcı olmanın heyecanını yaşıyor.

Evet, bireyler doğal olarak kendileri-ne verilmiş olan tek kişilik yaşamlarıyla yetinmek istemiyorlar, tek kişi olmanın sınırlarını aşmak ve alabildiğine geniş bir baskı alanı, bir egemenlik ortamı oluşturu-

mak istiyorlar. Böylece iç içe geçmiş ve amaçları çok değişik olan çeşitli egemenlik alanlarının birbirleri için karşıt güçler oluş-turduğu bir düzlemde yaşamak zorunda kalıyoruz. Böylece dünya tam anlamında bir mutsuz yaşamlar dünyası olma özelli-ğini kesintisiz sürdürüyor. Bu da her kişi için, en az ölçülerde egemen olanlar kadar en çok ölçülerde egemen olanlar için de son derece verimsiz bir yalnızlığın teme-lini oluşturuyor. Bir koşulda egemen olan bir başka koşulda rahatça egemen olunan konumunda bulunuyor. Bu kargaşa kimin altta kaldığı kimin üstte çıktığı belli değil. Yalnız egemen olunan değil, egemen olan da bunalımlı. (...)

Demokrasi duygusu geniş çerçevede toplumsallık isteminin bir yansıısından başka bir şey değildir. Buna göre demokrasi bilinci bir başkalarıyla olma bilincidir, bir tartışma ve paylaşma bilincidir. (...) Genel-de eksikli bilinçler kendilerini yetkin bilinç-ler olarak algılamak gerçeklikte karşılığı olmayan tasarımlarını dünyaya yansıtırlar: tam yetkin olduğunu sanan eksikli bir bilinç bir benimsetme bilincidir, bir koşul-lama bilincidir. Böyle bir bilinç paylaşmayı öngörür gibi yapsa da gerçekte bir edinme bilinci olacak, bir şeyleri kendinin kılmak için dünyaya bir belirleyici olarak yönelecektir.

(...)

İnsanın görmediği, görmekten kaçındığı, zaman zaman görür gibi yapsa da görmek istemedi-ği bir gerçek var, o da her türlü bireysel yararın ancak toplumsal-laşma içinde gerçekleşebileceği ya da sağlanabileceği gerçeğidir. Toplumda erimiş birey fikri insan saygısının iflas ettiği noktada başlar. Böyle bir toplumsallık neyi amaçladığı belli olmayan ya da amaçları kalın örtüler altında gizlenen bir karşı toplumsallıktan

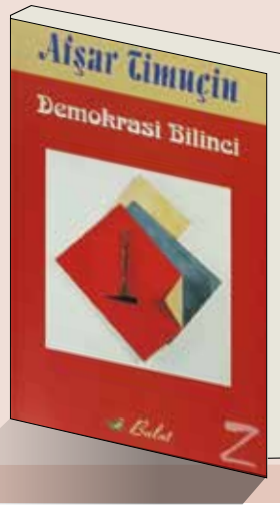
başka bir şey değildir. Böy-le bir toplumsallık birileri-nin çıkarı adına bir gönüllü başeğme durumu yarat-manın kaba felsefesiyle kendini ortaya koyar. Evet, gerçekte en kaba bencil bile bilir insan için toplumsal yaşamın bir kaçınılmazlık olduğunu bilir de bir hırsız ruhsallığı için- de kendinin olmayana el uzatmaktan geri durmaz.

(...)

Demokrasi duygusunu yokeden öncelikle ben-cillikse bencilliği vareden de öncelikle gelişmemiş insanların oluşturduğu aile yaşamıdır. Bencilliğin aile ortamında büyüyüp geliştiğini söylemek elbette yanlışla düşmek olmayacaktır. (...) Bozuk bilinçle varlığını sürdüren ailelerde yeni doğan bebek ailenin olağanüstü bir yaratısı olarak karşılanır. O gerçekte herhangi bir doğal varlıktan çok daha başka bir şey değildir. Dünyaya gelmiş çocuklardan biri de odur. Ancak yakınları böyle algılamaz bunu. O eşsizdir, kimseye benzememektedir ve zaten de kimseye benzememelidir, benzemeyecektir. Onun gözleri, elleri, davranışları, mırıltıları, susuşları çok başkadır.

(...)

Her istediğinin yapılmasıyla tam tamı-ma bir sorumsuz olma yoluna giren çocuk yanlışlarının korunduğunu gördükçe iyiden iyiye çığırından çıkar ve şımarıklık denilen illete tutulur: artık her şey onun hakkıdır. O küçük birey büyüdükçe yaşamın kendisini yanlışlarıyla bağırna basmayacak kadar katı özelliklerle donanmış olduğunu sezmeye başlar. O şimdi bir dünya acemisidir. O şimdi bir bencildir, mutsuz bir bencildir. (...) Paylaşmayı bilmeyen, yalnızca düşün-meden almayı ve düşünmeden vermeyi iyi bilen insanların oluşturduğu bir ortamda yetiştirilmiş olan çocuk toplumsallığını gerçekleştirme şansını iyiden iyiye elden kaçırmıştır. O bir bencildir artık, yaşamın bütün kaynaklarını kendisi için kullanmaya hatta bildiği gibi tüketmeye eğilimli bir bencildir, kendi yaran için başkasına zarar vermeye yatkındır, buna göre eğer iyiden iyiyi ezik bir varlık olup çıkmadıysa giderek birilerini ezme, birilerini altetme istemini vazge-çilmez bir tutku olarak yaşayacaktır.

Sosyal Medya: Hem çeşitlilik hem de kutuplaşma

● Leyla ALP

Çalışmalarına 2023'te başlayan 23 Araştırma, gençlerin dijital çağda bilgiye nasıl ulaştıklarını ve bu bilgiyi nasıl değerlendirdiklerini "Dijital Neslin Medya Algısı" raporu ile mercek altına aldı. Türkiye'nin 12 bölgesinden toplanan verilerle hazırlanan rapor gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını, haber kaynaklarına duydukları güveni ve yanlış bilgiyle mücadele yöntemlerini ayrıntılı biçimde ele alıyor.

SOSYAL MEDYA İLK SIRADA

Rapora göre gençlerin yüzde 36,5'i sosyal medyada günde üç saatten fazla zaman geçiriyor. Kullanım amaçlarının başında yüzde 53,6 ile eğ-lence, yüzde 25,3 ile haber ve bilgi edinme geliyor. Televizyonun etkisi azalırken, haber için sosyal medya ve sosyal çevre öne çıkıyor. Sosyal medya-yı hiç kullanmadığını belirten gençlerin oranı ise yüzde 3,1.

ÇEŞİTLİLİK VE KUTUPLAŞMA BİR ARADA

Gençlerin büyük kısmı sosyal medyada fark-lı görüşlerle karşılaştığını söylese de, aynı za-manda bu platformların kutuplaştırıcı etkisinin arttığını düşünüyor. Katılımcıların yüzde 72,3'ü sosyal medyanın insanları kutuplaştırdığını be-lirtirken, yüzde 86,7'si farklı görüşlerle karşıla-ştığını söylüyor. Siyasal ilgi ve farkındalık, sosyal medya kullanım alışkanlıklarını ve etkileşimleri

"Dijital Neslin Medya Algısı" araştırmasına göre gençler bilgiye ulaşmada sosyal medyayı yoğun şekilde kullanıyor, ancak dezenformasyonun da en çok bu platformlarda yayıldığını düşünüyor

şekillendiren temel faktörler olarak öne çıkıyor.

TELEVİZYONUN ETKİSİ AZALYOR

Araştırmada öne çıkan bir diğer bulgu, te-levizyon haber kanallarının eski gücünü kay-bettiği görüşü oldu. Gençlerin yüzde 72'si te-levizyonun etkisinin azaldığını düşünüürken yalnızca yüzde 28'i bu görüşe katılmıyor.

DEZENFORMASYON KAYGISI

Araştırma, gençlerin dijital medya ortamın-da en çok endişe duyduğu konunun dezenfor-masyon olduğunu net biçimde ortaya koyuyor. Katılımcıların yüzde 83,9'u sosyal medyada yalan haberin çok sık dolaşıma girdiğini düşü-

nüyor. Buna karşılık televizyon için aynı kaygı-yı taşıyanların oranı yüzde 52,5.

Gençlerin yüzde 55,5'i kişisel olarak en az bir kez dezenformasyona maruz kaldığını söylüyor. Yani her iki gençten biri, doğrudan yanlış bilgiyle karşılaşmış. Toplumsal olarak dezenformasyona maruz kalma oranı ise yüz-de 75,5. Siyasi gündemi daha az takip eden gençler arasında, dezenformasyona nadiren maruz kaldığını düşünenler çoğunlukta-yken, siyasi gündemi düzenli takip edenler arasında tam tersi bir durum söz konusu. Gençler siyasi gündemi ne kadar sık takip ediyorsa o kadar fazla dezenformasyona maruz kaldığını düşü-nüyor.

Katılımcıların yüzde 81,8'i bir içeriği pay-laşmadan önce onun kaynağına giderek tüm yazıyı okuduğunu belirtiyor. Buna rağmen daha önce istemeden veya farkında olmadan da olsa yanlış bir haber paylaşmış olabileceği-nizi düşünenlerin oranı yüzde 54,7.

Bilgi doğrulamada gençler en çok resmî kaynaklar (yüzde 22,2) ve internet aramaları (yüzde 21,5) kullanıyor. Teyit platformları ise yalnızca yüzde 6,8 oranında tercih ediliyor.

YERLİ HABER KAYNAKLARINA GÜVEN ORANI

"Dijital Neslin Medya Algısı" araştırması, gençlerin haber kaynaklarına duyduğu güven dü-zeylerini etkileyen faktörleri de inceledi. Bulgular, gençlerin çoğunluğunun yerli haber kaynaklarını, uluslararası kaynaklara kıyasla daha güvenilir bulduğunu ortaya koyuyor. Araştırmaya katı-lanların yüzde 46,7'si "Yerli haber kaynaklarını, uluslararası haber kaynaklarından daha güvenilir buluyorum" ifadesine katıldığını belirtirken yüz-de 53,3 katılmadığını ifade etmiş.

Türkiye'de medyanın özgür olduğuna inan-mayan gençlerin oranı da yüzde 66,5. Araştırmaya katılanların yüzde 48,9'u kamu medya kuruluşla-rının (TRT gibi), özel medya kuruluşlarından daha güvenilir olmadığı görüşünde.

Kadıköy’de çizgi dolu üç gün

Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi tarafından bu yıl altıncısı düzenlenen Kadıköy Çizgi Festivali, çizgi roman ve karikatür tutkunlarını 19-21 Eylül tarihleri arasında Yoğurtçu Parkı’nda bir araya getiriyor

Her yıl geleneksel olarak düzenlenen festival, bu yıl da dopdolu programıyla dikkat çekiyor. Üç gün sürecek etkinlikte; çocuklar ve yetişkinler için atölyeler, sergiler, imza günleri, söyleşiler, çizgi roman mezatı, film gösterimleri ve canlı çizim performansları sanatseverlerle buluşacak. Festival, çizgi roman dünyasının önemli isimlerini ağırlarken, ziyaretçilere kültür ve sanatla iç içe bir atmosfer sunacak.

Festival süresince yayınevleri, çizirler, yazarlar, sanat eleştirmenleri, dergiler, fanzinler, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler stant açarak okurlarla buluşacak. Ayrıca Çizgi Roman Okurları Derneği, Karikatürcüler Derneği, PonART Akademi, İllüstratörler Platformu ve çeşitli üniversitelerin animasyon bölümleri de etkinlikte yer alacak. Ünlü çizirlerin imza günlerinde okurlarıyla bir araya geleceği festivalde, ana sahnede canlı çizim gösterileri, çizgi film, anime, söyleşiler, pantomim performansları ve müzik dinletileri gerçekleştirilecek. Festival alanındaki stantlar her gün 13.00-21.00 saatleri arasında ziyaret edilebilecek. Etkinliklere katılım ise ücretsiz olacak.

CANLI ÇİZİMLER, FİLM GÖSTERİMLERİ

Festivalin öne çıkan konukları arasında Memo Tembelçizer, Bülent Üstün, Kenan Yazar, Umut Sarıkaya, Cengiz Üstün ve Hicabi Demirci gibi usta çizirler yer alıyor. Ana sahnede gerçekleştirilecek canlı çizim gösterileri ve portre çizim alanları, ziyaretçilere görsel bir şölen sunacak. Karikatürcüler Derneği’nin katkılarıyla, nisan ayında hayatını kaybeden çizir Musa Gümüş anısına özel bir sergi düzenlenecek. Ayrıca Çizgi Roman Okurları Derneği arşivinden derlenen

“Çizgiyle Konuşanlar” ve Fantazya ve Bilimkurgu Sanatları Derneği (FABİ-SAD) tarafından hazırlanan “Fun-tastic” sergileri de sanatseverlerle buluşacak. Film gösterimleri kapsamında, üniversitelerin animasyon bölümlerinden kısa filmler ve James Cameron’un kült eseri Terminatör serisi sinemaseverlerin beğenisine sunulacak.

“ULUSLARARASI ÇİZGİLER” SERGİSİ

Festival kapsamında yer alan “Uluslararası Çizgiler” sergisi, ulusla-

rarası sanatçıları ağırlayacak. Karikatürist, grafik tasarımcı ve illüstratör Andrea Pecchia; “Gölge Oyunu” ve “Türk Atası” gibi modern tarihsel konuları çizgi roman formunda ele alan sanatçı Loulou Dedola; aynı kitabın illüstrasyonlarını üstlenen çizir Lelio Bonaccorso; dijital sanatçı Javad Takjoo ve çizgi roman sanatının yanı sıra heykel ve illüstrasyon üzerine de çalışmalar yapan, Foggia Güzel Sanatlar Akademisi’nde öğretim üyesi olan Mario Milano da sergide yer alacak isimler arasında.

Kadıköy Çizgi Festivali’nin vazgeçilmezlerinden olan çizgi roman mezatı, bu yıl da koleksiyonerleri bir araya getirecek. Çizgi Roman Okurları Derneği tarafından düzenlenecek etkinlik, 21 Eylül Pazar günü saat 15.00’te başlayacak.

“Comics and Art” zamanı

Çizgi ve sokak kültürünü buluşturan İstanbul Comics and Art Festival, bu hafta sonu Moda/Cevizlik’te yapılıyor

● Gökçe UYGUN

İstanbul Comics and Art Festival (ICAF), bu yıl hayata geçtiği ilk yer olan Kadıköy - Moda St. Joseph Sosyal Tesisleri’ne geri dönerek mahalleyle yeniden bir araya geliyor. Çizgi roman, karikatür, sokak sanatı, fanzin, illüstrasyon ve animasyon; atölye, söyleşi, sergi, gösterim ve kamusal alan uygulamaları gibi yaratıcı deneyim alanları sunan festival, 20 ve 21 Eylül tarihlerinde iki gün sürecek. Dream Sales Machine organizasyonu ile gerçekleştirilecek festival boyunca çizgi roman dükkanları, yayınevleri ve bağımsız yayınların stantları açılacak. Ayrıca ulusal ve uluslararası sanatçıların eserlerinin sergilendiği stantlar da olacak. Festivalin bu yılki programı, deneyimli sanatçıların yanı sıra yeni üretime başlayan sanatçılara da platform sunuyor.

TEMA: OYUN

Bu yılki teması “oyun” olan festival, şair-yazar Friedrich Schiller’in “İnsan ancak oyun oynadığı süreçte tam anlamıyla insandır” sözünden ilham alıyor. Sanatı bir özgürlük ve yaratıcı oyun alanı olarak yeniden yorumlayan ICAF, çizgi roman, illüstrasyon, animasyon ve sokak sanatı disiplinleri aracılığıyla “oyun”un farklı yönlerini keşfe davet ediyor. Festival boyunca katılımcılar, kimi zaman bir çizgi karakterin dünyasında, kimi zaman duvara yansıyan bir grafitide, kimi zaman da animasyonun büyüğü evreninde “oyun”un çok katmanlı yüzleriyle karşılaşacak.

100 SANATÇI

Festivalde yaklaşık 100 sanatçının çalışmaları sergilenecek. Big Baboli, Flashmarket, Tahtoy, Dirt Cake Studio, Selin Çınar, Uçman Balaban, Bigkem Karavus, Mert Tügen, Kadir Çıtak ve Maya Oğuz gibi isimlerin yanı sıra birçok sanatçı, iki gün boyunca üretimlerini festival alanında ziyaretçilerle buluşturacak. Program kapsamında koleksiyoner İlker Aksungar ve çizgi roman sanatçısı Devrim Kunter söyleşi yapacak. Ayrıca Birce Kirkova ile “Hikaye ve Karakter Tasarımı”, Galzala ile “Kısa Manga Atölyesi”, Çağdaş Ural ile “Karikatür Atölyesi” ve “Ask Your Mum ile Fanzin Atölyesi” gibi atölye çalışmaları gerçekleştirilecek. Festival sahnesinde 20 Eylül Cumartesi günü Yangın, 21 Eylül Pazar günü ise Hav Hav! grupları konser verecek.

Biletler Biletino’da satışta.

ICAF 2025 posterini Mert Tügen hazırladı.

Ruhi Su Kültür Sanat Günleri Gazhane'de

İBB ve Ruhi Su Kültür ve Sanat Derneği işbirliği ile düzenlenen “Su’yun İzinde Yarım Asır: Ruhi Su Kültür ve Sanat Günleri” 19-21 Eylül’de Müze Gazhane ve İBB Cem Karaca Kültür Merkezi’nde

Ruhi Su’nun kültürel mirasını yeni kuşaklara aktarmak, genç neslin Anadolu müziğine ilgisini artırmak ve kültürel belleği canlı tutmak hedefiyle hayata geçirilen “Su’yun İzinde Yarım Asır: Ruhi Su Kültür ve Sanat Günleri”, 19-22 Eylül günleri arasında gerçekleşecek.

Programın ilk üç gününde Müze Gazhane’de konser ve mini dinletilerin yanı sıra Ruhi Su’nun müzikal mirası, müzik geleneği, ozan kültürü, direnişin sesleri üzerine söyleşi ve atölyeler düzenlenecek. Etkinlik, 22 Eylül Pazartesi akşamı saat 20.00’de Ruhi Su Dostlar Korosu’nun İBB Cem Karaca Kültür Merkezi’nde vereceği konserle sona erecek. Konserde, İsmail Hakkı Demircioğlu, Mercan Erzincan, Emin İğüs ve Sadık Gürbüz konuk sanatçı olarak koroya eşlik edecek.

İBB Kültür tarafından düzenlenen etkinliğin ücretsiz biletleri ise İstanbul Senin uygulaması üzerinden temin edilebilir.

PROGRAM

19 Eylül Cuma – Müze Gazhane
13.30 Söyleşi: “Ruhi Su ve Türkiye’de Müzik Kültürlerini Yeniden Düşünmek”

15.00 Müzikli Anlatı: “Yaylı Bağlamada Ruhi Su Tınları”

16.30 Söyleşi: “Ruhi Su’yu Anlamak: Bireyden Kolektife Uzanan Bir Aktör”

18.00 Konser: Nevzat Karakiş “Pir Sultan’dan Nazım’a Ozanlar ve Ruhi Su” – Bağlama: Burak Şeker
19.30 Mini Dinleti: Ozan Çoban – Güneş Demir (Pir Sultan’dan Nazım’a)

20 Eylül Cumartesi – Müze Gazhane

16.00 Söyleşi: “İz Sürmek: Bağlama ve Seste Ruhi Su Yorumu”

17.30 Söyleşi: “Ruhi Su Dostlar Korosu’nun 50 Yıllık Hafızası”

19.30 Mini Dinleti: Ufuk Karakoç

21 Eylül Pazar – Müze Gazhane

13.30 Konser: “Serçelerin Süvarisi: Sümeyra Çakır”

15.00 Performatif Atölye: Çocuklarla Halk Müziği Atölyesi

15.00 Söyleşi: “Ruhi Su’yu Temsil ve Tespit Ettiği Halk Müziği Repertuarı Üzerinden Hatırlamak”

19.30 Mini Dinleti: “Kadın-Erkek Atışmalı Türküler: Zelişah ve Mustafa”

22 Eylül Pazartesi – İBB Cem Karaca Kültür Merkezi

20.00 Konser: Ruhi Su Dostlar Korosu / Konuk Sanatçılar: İsmail Hakkı Demircioğlu, Mercan Erzincan, Emin İğüs, Sadık Gürbüz

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra Çelebi

KİTAP

Bekle Beni

Zülfü Livanelli yeni kitabı “Bekle Beni” 23 Eylül’de çıkıyor. Leyla ile Selim, aşkın coşkusuyla bir hayat kurmak için mücadele ederlerken kendilerini türlü zorluğun, ayrılığın içerisinde bulurlar. Bir yanda birbirine kavuşma telaşı, diğer yanda özgürlük mücadelesi onları roman boyunca farklı yerlere sürükler. Aşkları direnişlerini besleyecek, direnişleri de aşklarını güçlendirecektir. Aşkı, dostluğu, alle bağıni ve özgürlük tutkusunu ince ince ören Bekle Beni; bir ülkenin özgürlük yolunda çektiği zorlukların, baskıya karşı girilen mücadelenin, direnmenin, yalnız bırakılmanın ve dayanışmanın romanı. (Tanıtım Bülteni’nden)

Can Yayınları / 192 sf

Bu hafta raflarda olacak diğer yeni kitaplar şunlar:

- Tercih / Ceren Ceran / Masa Kitap
- Bir Zaman Yolcusu / Rebecca Struthers / Kairos Kitap
- 84, Charing Cross Road / Helene Hanff / Everest Yayınları

ALBÜM

Bozkır Grooves

Türk müziğinin geleneksel tınlarını 70’lerin funk, disco ve dub ruhuyla harmanlayan DJ ve prodüktör Kerkayas, yeni albümü “Bozkır Grooves” ile 14 Eylül’de dinleyicilerle buluştu.

Albüm, Anadolu’nun köklü ezgilerini modern elektronik dokunuşlarla yeniden yorumlarken; big beat, down tempo, funk, disco, reggae ve dub türlerinden ilham alıyor. Bozkır atmosferinde şekillenen bu proje, hem nostaljik hem de çağdaş bir müzik yolculuğu sunuyor. Albümde Açma Zülüflerini Yar Yellere Karşı, Kundurama Kum Doldu, Dağlar Dağladı Beni gibi klasikleşmiş türkülerin de aralarında olduğu 13 türkü bulunuyor.

Ruhu doyanan yeniler:

- Nasıl Hayat? / Gökcan Sanlıman
- Bir Ada / Gökçe Coşkun
- Hov Arek / Avedis Özdemir Trio

BELGESEL

Five Came Back

Five Came Back, dönemlerinin en ünlü yönetmenlerinden olan John Ford, William Wyler, Frank Capra, John Huston ve George Stevens’in, 2. Dünya Savaşı sırasında propaganda filmleri hazırlamak için Amerikan Hükümeti tarafından cepheye gönderilmesini konu alıyor. Bu isimlerin, modern sinemanın en başarılı isimlerinden olan Steven Spielberg, Francis Ford Coppola, Guillermo Del Toro, Lawrence Kasdan ve Paul Greengrass tarafından analiz edildiği belgeselin anlaticılığını ise bir diğer efsane isim Meryl Streep üstleniyor. Daha önce uzun metrajlı bir belgesel olarak yayınlanan Five Came Back, Netflix’te ise 3 bölümlük mini bir dizi olarak yer alıyor. Bu arada, bu ünlü isimler tarafından hazırlanan propaganda filmlerini de Netflix’te izleyebilirsiniz.

Vladimir Topal’ın eserleri Evrim’de

Evrım Sanat Galerisi, 2025 kış sezonunun açılışını 13 Eylül’de uluslararası tanınmış ressam Vladimir Topal’ın “Ontario’nun Kırsal Alanları” adlı kişisel sergisiyle yaptı.

“Ontario’nun Kırsal Alanları” isimli sergi; sanatçının doğa ve nesnelere ilişkin görsel yaklaşımını yansıtan 43 tuval üzeri yağlı boya eserinden oluşuyor. Topal’ın eserlerinde Toronto parklarının güzelliği ile GTA bölgesindeki tarım ve yeşil alanlar, doğanın dinginliğiyle birleşerek resmediliyor. Sanatçı, bugüne kadar birçok kişisel sergi ve grup sergisinde yer alarak uluslararası sanat çevrelerinde tanınan bir isim haline geldi. Sergi, 2 Ekim 2025 tarihine kadar ziyaret edilebilir.

Gülerken ürpermek!

ALPER TURGUT

alperturgut@yahoo.com

“Silahlar” (Weapons), vay örüntü ve gö-rüntü dört dörtlük, sanırım bir gerilim başyapıtı doğuyor derken, finaline doğ-ru ivmesini yitiren ama yine de yılın en iyi işlerinden biri olmayı başarmış kalbu-rüstü bir seyirlik. Tek tek inceleyip irde-lediği karakterler üzerinden bir bütüne ulaşmayı çabalayan her film değerlidir, kanımca. Hele hele gizem ve kara mizah da mevcut ise içerisinde. Rahatsız etme-ye ve korku türünün sınırlarını esnetme-ye odaklı bu psikolojik ürküntü deneme-sini, hararetle öneririm.

Filmimiz, Pensilvanya'nın küçümen kasabası Maybrook'ta geçiyor, bu bir panik butonuna basmaya namzet ban-liyö öyküsü, özetle. Bir kız çocuğu gece yarısı saat 02.17'de yaşanan ve aileleri perişan eden vahim olayı anlatıyor, epey bir süre. Tam 17 çocuk sırı kadem bas-mıştır, sınıfta sadece bir öğrenci kalmış-tır. Polis günlerce olayı araştırır, ancak bir

çözüme ulaşamaz. Öfke ve parano-ya kasabanın artık biricik egemeni-dir ve hemen herkes suçlunun ka-yıp çocukların öğretmeni Justine Gandy olduğunu varsaymaktadır, ellerinde kanıtları olmamasına kar-sın. İspat işiyle uğraşmaya ne gerek var, genç kadın zaten bir alkolik ve eski okulundan kovulmuş sorunlu ve şaibeli biri. Yani yafta elde bek-lemekte, yapıştırmak ise an mese-lesi. Zaten arabasının yan tarafına koskocaman kırmızı renkli harflerle 'cadı' kelimesini yazmışlardır bile.

ABD'li komedyen, aktör ve yönet-men Zach Cregger, üç yıl önce çekti-ği “Barbarian” ile korku janrının sevdalı-ları için yeni bir keşif olmayı becermişti. Şimdi daha güçlü dönerek, türün gedikli-si olma tutkusunu tüm sinemaseverlere göstermiş oldu. Aslında saf korkudan zi-yade, filmin bünyesine sirayet etmiş mi-nik yaramazlıklar ve haylazlıklar da var, neredeyse komedi filmine dönüşme po-tansiyeli de cabası. Yapımı bir üst seviye-ye taşıyan da oyuncu kadrosu, Hiç kuş-kusuz. Julia Garner, Josh Brolin, Alden Ehrenreich, Amy Madigan, Austin Ab-rams ve Benedict Wong, rollerine başa-ryla bürünmüşler.

Ebeveyn terörü, kuşklar ayakta-

ken elbette yangına dönüşecektir, gü-venlik güçleri dosyayı kapatmaya pek hevesli de görünmemektedir. Bizim hoca Justine, ne etsin, dedektifliğe soyunur, ister istemez. Kayıp çocuklardan birinin babası Archer Graff da ipuçlarının peşin-dedir, amansız ve tekinsiz mücadeleye okulun cana yakın müdürü Marcus, ye-rel polis memuru Paul, hırsızlıkla geçinen uyuşturucu müptelası James de sıray-la katılırlar. Ve elbette sınıfın kaybolma-yan biricik öğrencisi Alex Lilly de bu zalim bulmacanın en önemli parçasıdır.

Şimdi çok açık etmek de istemi-yorum, lakin cadılık, doğaüstü durum-lar, ortamın mistikleşmesi, büyüler filan derken, ciddiyet iyice kayboluyor, ko-miklikler peydah oluyor. Yani toplumsal olaylar, okul baskın ve saldırıları, kitle-

lerin nefreti ve isterisi gibi gön-derme, hiciv ve eleştiriler, bir anda dönüşüyor ve bambaş-ka bir boyuta geçiyor. Çocuklar neden kaybolması gerektiği gibi hayati sorunun bile bir karşılığı yok. Komedi bir kez kana sirayet etti mi, bundan kurtuluş müm-kün değil, yönetmenin güldürü geçmişi (oh ne ala, karanlık geç-mişi yok), hep onu takip edecek ve bundan kurtuluşu imkansız-a denk gelecek. Hah! İyi ki de böy-le, çünkü bu zıtlık çekim gücü de demek, bir bakıma.

Yahu bizim potansiyelimize ve bam-başka mecralara sürüklenen beklenti-lerimize ne yaptın benzeri sorular gele-cek tir illa seyirciden, eee klasik ve kült olabilmek öyle bir anlık iş değil, yok-sa korku ve gerilim başyapıtından ge-çilmezdi ortalık. Korku her ne kadar dar alanda paslaşmak zorunda kalsa da hep bir arzu nesnesi oldu, izleyici için. Cin, vampir, şeytan, hayalet, zombi görmek-ten bıkmadı, benzer şeyleri defalarca seyretmekten de yılmadı ahali. Tam da bu yüzden izleyeni içine katmasını bilen, son karesine kadar ilgili sürüklemesini bilen yapıtlar çoğalmalı, gidişatta sıkın-tılar yaşansa da. Yapbozun parçaları-

na odaklanan ama ortaya bir resim çık-mamasına da aldırmayan bir tarz, kabul ediyorum itici, şımarık ve sinir hoplatan görünüyor olabilir, yapacak bir şey yok, gündelik hayatta da muadilleri ziyade-siyle var. Haberler dahi korku-komedi unsurlarının bileşkesi gibi, ne yazık ki.

Silahlar filminde, muntazam bir olay örgüsü hak getire. Belirsizliklerden bes-leniyor ve insanların bir silaha dönüş-e-bileceğini dillendiriyor. Sen benim trav-malarımı, bağımlılıklarımı, tiryakiliklerimi, ruhumun çırpınışlarını, nasil hafife alır-sın ve beni bir silaha çevirebilirsin gibi bir karşı çıkış gelir mi, bilemem. Lakin birbi-rimize karşı silah işlevi gördüğümüz ko-nusunda pek haksız da değil. En sev-diklerinin katili bile olabiliyor insan, salt fiziksel de değil duygusal ve ruhsal bir yıpratıcı görevini de üstlenebiliyor. Kötü-lük insanın içerisinde, tıpkı iyilik gibi. Film, sizi avutmak eylemini veya arındırmak misyonunu üstlenmiyor, o ayrı.

Filmi sevdim mi yerlere serdin mi belli değil diyebilirsiniz, bir yere kadar beğen-dim saçmalıklara güldüm geçtim. Ama bir an bile mevzudan kopmadım, asla sı-kılmadım. Benim gerekçelerime ters düşmedi, beklentilerime de keza öyle. Bu sebepten filme puanım 100 üzerin-den 70'tir.

Kadim anlatılar beyazperdede

Tüm programı halka açık ve ücretsiz olan III. Uluslararası Mitoloji Film Festivali, 8 gün boyunca 5 şehirde olacak

● Gökçe UYGUN

Mitolojiyi sinemayla buluşturan Uluslararası Mitoloji Film Festivali, bu yıl 22-30 Eylül tarihleri arasında üçüncü kez düzenleniyor. “İnsanlığın Ortak Hikâyesi” sloganıyla yoluna devam eden festival; İzmir’de başlayacak, ardından Aydın, Manisa, İstanbul (Beyoğlu Sineması ve Rami Kütüphanesi) duraklarını gezerek Çanakkale Troya Antik Kenti’nde son bulacak. Kapanış ve ödül töreni, Troya Müzesi iş birliğiyle antik kentte gerçekleştirilecek. Katılımcıların ücretsiz olarak takip edebileceği festivalde; sinema gösterimlerinden panellere, kısa film yarışmasından dijital oyun sunum-larına kadar disiplinler arası içerikler olacak.

DİJİTAL OYUN YARIŞMASI

Bu yıl festivale damga vuracak yeniliklerden biri, LUGAL Games iş birliğiyle hayata geçirilen Di-jital Oyun Yarışması olacak. Anadolu’nun kadim ef-sanelerini modern teknolojilerle buluşturan bu ya-rışma, oyun geliştiricilere bölgenin zengin mitolojik mirasını dijital platformlara taşıma fırsatı sunuyor. Mobil ve PC platformlarına yönelik projelerin de-ğerlendirildiği yarışmada seçilen projeye, para ödü-lünün yanı sıra, profesyonel mentörlük desteği ve uluslararası yatırım desteği sağlanacak.

MİTOLOJİ VE KADIN

Festivalin kısa film ayağı “Mitoloji ve Kadın” teması çerçevesinde şekillendirildi. 2022 ve son-rasında çekilmiş, 20 dakikayı aşmayan kurmaca

'FESTİVAL KİTABI HAZIRLANDI'

Festival kapsamında hazırlanan ve editörlüğünü Yankı Enki'nin üstlen-diği kolektif kitap, disiplinler arası bir perspektifle mitolojiyi ele alıyor. Ya-zar kadrosunda Prof. Dr. Akın Ersoy, Prof. Dr. Metin Ekici, Arkeolog Özlem Ertan, Gökmen Küçüktaşdemir, Doç. Dr. Meltem Doğan-Alparslan, Rahmi Aydemir gibi isimler yer alıyor. Hitit ve Sümer mitolojileri, Dede Korkut anlatıları, kadın arketipleri, Afrodite kültü ve mitolojik sinema temsilleri kitapta yer alan başlıklar arasında. www.mitologifest.com

kısa filmlerin yarışacağı bu bölümde, kadın kah-ramanlar, tanrıçalar ve mitolojik figürlerle ilişki-lendirilen anlatılar ön planda olacak. Seçici kurul başkanlığını Prof. Dr. Alev Parsa'nun üstlendiği yarışmanın kazanan 10 filmi festivalde seyirciyle buluşacak.

Festival kapsamında bu yıl sinema ve akade-mi alanında iki özel ödül verilecek. Etik ve estetik yaklaşımlarıyla sinema dünyasına katkı sunan bir isme takdim edilecek Ülgen Ödülü ile, akademik üretimleriyle anlatı derinliği ve bilgelik kazandı-ran bir isme verilecek Mergen Ödülü, Türk mito-lojisinden ilhamla isimlendirilmiş durumda. Bu iki ödül, festivalin düşünsel çerçevesini ve kül-türel referans noktasını simgelemesi bakımından ayrı bir anlam taşıyor.

SİNEVİZYON

Ada Jan-Ole Gerster'in merakla beklenen yeni filminin prömiyeri Berlinale'de özel bir gala ile yapıldı. Aile dramı-kara film-gerilim türlerini zorlayan Ada, Kanarya Adaları'nda lüks bir otelde tenis hocalığı yapan Tom'u izliyor. Derslerden arta kalan zamanını bolca içip tek gecelik ilişkilerle dolduran Tom sanki sonsuz bir yaz tatilinde gibidir. Sıra dışı Maguire ailesinin otele gelişyle tekdüzeleşen hayatından sıyrılan Tom hem Anne, hem eşi Dave hem de kü-çük oğulları Anton ile yakınıdır. Bir gece Dave ortadan kaybolunca, polis soruşturma-sında Anne ile Tom baş şüpheli olarak kabul edilir. Ada, 19 Eylül'de vizyonda.

Kadıköy Sineması:
BÜYÜK CESUR VE GÜZEL BİR YOLCULUK: 14.00, 16.20, 18.40, 21.00
CHUCK'IN HAYATI: 13.45, 18.20, 20.30
SİL BAŞTAN: 16.10
FLOW: BİR KEDİNİN YOLCULUĞU: 21 Eylül Pazar 13.45, 24 Eylül Çarşamba 15.45
HÜZÜN ÜÇGENİ: 24 Eylül Çarşamba 17.30
İÇİMDEKİ YANGIN: 25 Eylül Perşembe 21.00
FİLM DİŞİ ETKİNLİKLER:
YALIN ALPAY İLE YÜZ YÜZE: 21 Eylül Pazar 15.30
YAVUZ GÜNAL STAND UP: 21 Eylül Pazar 20.30
İLKER GÜMÜŞLÜK STAND UP: 24 Eylül Çarşamba 20.30
FRINGE FESTİVAL: GAY TURİST: 25 Eylül Perşembe 19.00 21.00
Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy Tel: (0216) 337 74 00

Mitoloji 101: Anadolu

Müze Gazhane'de düzenlenen “Mitoloji 101” söyleşisinde, Anadolu'nun kadim uygarlıkları Hititler ve Frigler mitlerin büyüğü dünyasına hayat buldu

● Deniz Şimal TAŞAN

Müze Gazhane'de 15 Eylül Pazartesi günü Özlem Ertan tarafından “Mitoloji 101: Anadolu Mitolojisi” baş-lıklı bir söyleşi gerçekleştirildi. Etkinlikte Hitit ve Frig mitleri, ritüelleri, tanrılar ve tanrıçalar ele alındı. Ertan, mitolojinin çoğu zaman eski ve kadim öykülerle anı-lığını vurgulayarak, “Genellikle Mezopotamya, Mısır, Antik Yunan ve Roma aklı gelir. Oysa her toplumun kendi mitolojisi vardır; Güney Ame-rika'dan Kızılderililere, Japonya'ya kadar birçok kültürde örneklerini görebiliriz. Mitoloji kelime olarak ‘söz bilimi’ demektir, yani söylenen sözün aklı kavranmasıdır. Aslında mitoloji, insanlığın deneyimlerini aktarmasının en eski yollarından bi-ridir.” dedi.

Eski insanların belirli dönem-lerde ritüeller gerçekleştirdiğini an-latan Ertan şunları anlattı: “Bahar geldiğinde yapılan ritüeller doğanın yeniden doğu-şunu ve canlanmasını simgeler. Pagan toplumlarında sonbahar ve kış kaotik bir evre olarak görülür. Yaşam-larını tarıma ve toprağın verimine bağlayan insanlar için kış, toprağın verimsizleştiği dönemdir. Bu neden-le bahar kutsal kabul edilir çünkü kaos sona erdiği,

düzenin yeniden kurulduğu zamandır. Bugün kutla-nan Nevruz ve Hıdrellez gibi bayramlar, eski pagan toplumlarının bahar ritüellerine dayanır.”

KAHRAMAN MİTLERİNİN TEMELİ

Mitoloji ile psikoloji arasındaki ilişkiye de dikkat çeken Ertan, “Freud ve Jung gibi önemli psikiyatristler mitolojiden faydalanmıştır. Çünkü mitler insanlığın en eski ve kadim metinlerdir; kolektif bilinç dışında yer alırlar. Bunu, farklı toplumların mitolojilerindeki

ortak noktalardan anlıyoruz. Dünyanın iki ayrı ucunda ya-şayan toplumları birbirinden haberdar olmaları imkânsızken, benzer mitler üretmişler. Özel-likle kahramanlık öykülerinde bu açıkça görülüyor. İnsanlık deneyimleri dünyanın her ye-rinde ortak; bireyler doğar, zorluklarla karşılaşır, yolculu-ğa çıkar, içsel ve dışsal bir dö-nüşüm yaşar ve sonunda farklı

bir insan olarak geri döner. Tüm kahraman mitlerinin temeli budur.” dedi.

Masallar ve mitler arasındaki farka da değinen Ertan, “Masallar eğlence amaçlıdır; mitler ise kutsal metinlerdir. Kutsiyeti vardır ve eski zamanlarda ulu orta söylenmezlerdi. Mitler, kutsal zamanlarda ve belli

ritüellerde, ruhban sınıfının gözetiminde seslendirilir-di. Çünkü mitler, kutsal varlıkların kutsal eylemlerini anlatır.” ifadelerini kullandı.

Hititlerin Anadolu’nun en önemli halklarından biri olduğunu vurgulayan Ertan, onların tek bir halk ya da kültüre dayanan bir millet olmadığını belirtti. Anado-lu’nun farklı halklarını ve kültürlerini bir arada yaşat-tıkları için çok çeşitli inanç ve kültürel öğelere sahip olduklarını söyledi.

KRAL MİDAS

Frig mitolojisinin Antik Yunan üzerinden bilindi-ğini belirtti Ertan, Friglerin Ana Tanrıçası’nın Yunanlı-ların verdiği isimle Kibebe olduğunu, kendi dillerinde ise “anne” anlamına gelen Mathar olarak anıldığını söyledi. Ertan, Friglerin en ünlü kralı Midas’ın “do-kunduğunu altına çevirme” mitini ise şöyle aktardı:

“Midas, Dionysos’un alayındaki yarı insan yarı keçi yaşlı bir satire yardım eder. Sarayına alıp baki-mını üstlenir. Bunun üzerine Şarap Tanrısı Dionysos çok memnun kalır ve ona ‘dile benden ne dilerse’n der. Midas da ‘dokunduğum her şey altına olsun’ diyeğini bulur. İlk başta çok mutlu olur; fakat kısa süre sonra yemek yiyemez, su içemez hale gelir, hatta kızı bile al-tına dönüşür. Bunun üzerine Dionysos’a yalvarır. Tan-rı ona, yakınlardaki bir çayda yıkanması gerektiğini söyler. Midas suya girince bu yetenek ondan alınır ve altına gücü suya geçer.”

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, suya erişimde yaşanan sorunların halk sağlığını, gıda güvenliğini ve çevresel sürdürülebilirliği tehdit ettiğini belirterek, madencilik faaliyetlerinin derhal durdurulması çağrısı yaptı

● Erhan DEMİRTAŞ

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, “Su Güvencesizliği Derinleşiyor: Yaşamsal Bir Krizin Eşiğindeyiz” başlıklı açıklamasında, suyun gıdanın sürdürülebilirliği için hayati önemde olduğunu vurguladı. Açıklamada, artan su kesintilerinin altyapı yetersizliğinin ötesinde, derinleşen bir su güvencesizliği krizinin göstergesi olduğuna dikkat çekildi.

Gıda Mühendisleri Odası’nın açıklamasında suyun kamu eliyle, şeffaf, katılımcı ve sürdürülebilir politikalarla yönetilmesi gerektiği belirtilerek şu ifadelerle yer verildi: “Mevcut politikalar, su kaynaklarını maden şirketlerine ve özel sektöre peşkeş çeken bir anlayışla şekillenmektedir. Bu yaklaşım halkın su hakkını hiçe saymakta, çevreyi tahrip etmekte ve gıda güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Su ticari bir mal değil, ekosistem hakkıdır. Su kıtlığı, tarım ve gıda üretimini baltalıyor, milyonların gıda güvenliğini riske atıyor. Su kesintileri, gıda te-

sislerinde hijyen ve kaliteyi tehdit ediyor. Madencilik faaliyetleri barajları ve su havzalarını kirletiyor.”

“MADENCİLİK FAALİYETLERİ DURDURULMALI”

Açıklamada şu taleplere yer verildi:
 ► Gıda zincirinde suyun akıllı, sürdürülebilir ve güvenli kullanımı için gıda mühendislerinin uzmanlığına başvurulmalı.
 ► Madencilik faaliyetleri derhal durdurulmalı ve denetlenmelidir. Su havzalarına yakın bölgelerde, kapsamlı çevresel etki analizleri yapılmadan ve halkın onayı alınmadan hiçbir

DOLULUK ORANI DÜŞÜYOR

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi’nin (İSKİ) verilerine göre İstanbul’a su sağlayan barajlardaki doluluk oranlarında düşüş sürüyor. Yağışların yetersiz olmasıyla birlikte barajlardaki su seviyeleri gerilemeye başladı. Barajların ortalama doluluk oranı 30 Haziran’da yüzde 66,23 iken 18 Eylül Perşembe günü verilerine göre yüzde 33,49 oldu. Barajlardaki en yüksek su miktarı yüzde 55 ile Elmalı Barajı, en düşük su miktarı ise yüzde 7 ile Kazandere Barajı oldu.

maden projesi başlatılmamalı.

► Su yönetimi yerelleşmelidir. Merkezi politikalar yerine, bölgesel ve yerel katılım esas alınmalı; bilim insanları, mühendis, mimar, şehir plancıları ve yurttaşlar sürece aktif olarak dahil edilmeli.

Yaşam savunucuları İkizköy için Kadıköy’de buluştu

Kadıköy’de biraraya gelen yaşam savunucuları, ormanların ve zeytinliklerin madenler için yok edilmesine bir kez daha tepki gösterdi; “Bugün İkizköy’de, yarın her yerde” dedi

Muğla’nın Milas ilçesine bağlı İkizköy ve Akbelen’de YK Enerji / Limak-İçtaş ortaklığıyla yürütülen termik kömür projesinin ve maden sahası genişletme girişimlerinin ardından, zeytinliklerle ormanlara 15 Eylül Pazartesi sabahı bir kez daha girildi. Altı yıldır süren hukukî ve fiilî direnişe rağmen, bir kez daha zeytin ağaçlarının “taşınması” gerekçesiyle kesilmesi bölgede büyük tepkiyle karşılandı. Ağaçların kesildiği alana gitmek isteyen köylüler gözaltına alındı, daha sonra serbest bırakıldı.

KADIKÖY’DEN İKİZKÖY’E DESTEK

Toprağımızı Vermiyoruz İstanbul Kampanya Grubu’nun çağrısıyla aynı gün akşam saatlerinde Kadıköy’de eylem yapıldı.

Kamuoyunda Maden Kanunu, Zeytinlik Kanunu veya Süper İzin kanunu olarak anılan maddenin bir “işgal kanunu” olduğunu savu-

nan yaşam savunucuları Anayasa Mahkemesi’ne seslenerek kanunu iptal etmeye çağırdı.

Kanunun ormanları, su havzalarını, zeytinlikleri, meraları ve tarım alanlarını tehdit ettiğini ifade eden açıklamada bu alanların maden ve enerji şirketlerine peşkeş çekilmek istendiği belirtildi.

SU KİTLİĞİ VE ZEYTİN ENFLASYONU

Muğla çevresinde su kıtlığının yaşandığına dikkat çekilen açıklamada zeytinliklerin tahrip edilmesiyle zeytin ve zeytinyağı fiyatlarında enflasyon yaşanacağı vurgulandı; Milas ve Yatağan’da su kaynakları ve tarım alanlarının yok olmasından dolayı 48 köyün yok olma tehlikesi altında olduğu belirtildi. Yaşam savunucuları açıklamalarında Akbelen’de ormanlardan ve zeytinliklerden derhal çıkılması çağrısında bulunarak “Bugün İkizköy’de yarın her yerde.” dedi.

İSKİ’den su havzalarına koruma

İSKİ ekipleri kentin önemli su kaynaklarından Ömerli Havzası’nın koruma alanındaki Pendik Kurtdoğmuş Mahallesi’nde tespit edilen 37 kaçak yapıyı kaldırdı

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ), 2560 sayılı İSKİ Kanunu’na göre tespit ettiği 40 kaçak yapının kaldırılmasını tebligat yolu ile ilgililerinden talep etti. Verilen süre içerisinde 20 yapı ilgilileri tarafından kaldırılırken, kaldırılmayan 17 yapının yıkımı İSKİ tarafından gerçekleştirildi.

SON 6 YILDA BİN 398 YAPI KALDIRILDI

İçme suyu havzalarının korunması amacıyla havza mevzuatında yer alan koruma kuşakları, baraj gölünün maksimum su kotundan itibaren mesafeler belirlenerek oluşturuluyor. Su kaynağına 300 metre mesafe kadar yakında bulunan alanlar “göl mutlak koruma alanı”, 300 – 1.000 metre arası “kısa mesafeli koruma alanı” olarak tanımlanıyor. Bu alanlarda inşa edilen uygunsuz yapılar kaldırılarak kentin su kaynaklarının korunması sağlanıyor.

Son 6 yılda Avrupa Yakası’nda bin 406, Anadolu Yakası’nda bin 816, Melen Havzası’nda ise 59 kaçak yapı tespit edildi. Tespit edilen yapıların Avrupa Yakası’nda 862, Anadolu Yakası’nda 528 ve Melen Havzası’nda 8 yapı olmak üzere toplam bin 398 yapı kaldırıldı.

Balık sezonu açıldı. Bu sezon başlangıcında palamut oldukça azken lüfer ve çinekop öne çıkıyor; sardalya, istavrit ve hamsi gibi balıklardaysa fiyatlar düştü

Balık sezonu açıldı, palamut yerini lüfere bıraktı

● Hülya ARSLAN

Her sezon olduğu gibi bu balık sezonu da dalgalı bir başlangıç yaptı. Kadıköy Balıkçılar Çarşısı’nda ki balıkçılar bu yıl sezon açılışının sakin geçtiğini belirtiyor. Yusuf Öztürk, “Yeni sezonda da henüz kayda değer bir şey yok. Geçen yıla baktığımızda hiçbir değişiklik yok, hatta sezon açılmış gibi bile görünmüyor şu anda.” dedi. Boran Özbakar ise, “Dört dörtlük hızlı bir sezonumuz yok. Şu an aynı yaz balıkçılığı gibi bir sezon var. Denizlerin biraz soğuması gerekiyor ki balıkçılık daha iyi olsun.” yorumunu yaptı.

Boran Özbakar

BOLLUK LÜFER VE ÇİNEKOP’TA

Sezonun durumu ve balık çeşitliliği hakkında konuşan Yaşar Çay, sezonun yeni açıldığını fakat henüz kayda değer balık çıkmadığını şu sözlerle ifade etti: “Çıkanlar sardalya, istavrit, mezgit gibi ufak balıklar. Bu başlangıçta palamut ise maalesef az. Palamut geçen yıl çoktu, bol yaptı. Bu da meyve ve sebze gibi bir sene bol, bir sene az olur mantığıdır. Bu sezondan beklentim var ama palamuttan umudum yok. Bu sene en çok lüfer ve çinekop var. Fiyatlar ise normal. Sardalya sezon öncesi 400 liraydı, şimdi 200-250 liraya kadar düştü.” dedi.

Lüfer ve çinekop ızgarasının çok güzel olduğunu söyleyen Çay, balıkların nasıl tüketileceği ile ilgili ise şu bilgileri verdi: “Tava yapılacaksa az yağda pişirilebilir. Fırında ise yağlı kâğıt üzerine dizip biraz sızma zeytinyağı gezdirek 200 derecede 30 dakika pişirmek yeterli. Yanına soğan, kırmızı biber, çarliston biber ve domates yakışır. Birkaç diş sarımsak da lezzet katar.”

“DENİZDEKİ BALIK BİLE YAĞMUR İSTER”

Balık sezonu açılışının geçen yıla göre sakin geçtiğini ve henüz palamutun olmadığını anlatan Yusuf Öztürk de, “Şu an için hamsi geldi, diğer

balıklar zaten vardı. İstavrit, sardalya, mezgit. Denizlerin ısısı ve yağmur balığın durumunu etkiliyor. Hava durumu çok önemli; denizdeki balık bile yağmur ister. Geçen sene ağustos ayının ilk zamanlarında çingene palamutu başlamıştı ama bu yıl henüz yok. Bu sene palamudun yerini lüfer ve çinekop alır. Fiyatlar biraz düştü. Hamsi 400 liradan 250 liraya indi. Bu ay sonrası çinekop ve sarıkanata bakacağız. Sezon olursa böyle olacak eğer canlarsa da şansa.” dedi.

Balıkları ızgara veya buğulama olarak tüketmeyi sevdiğini belirten Öztürk, özellikle palamut için buğulamayı öneriyor ve şunları söylüyor: “Önceden ısıtılmış 200 derece fırında 30 dakika üzeri kapalı olmalı. Soğan ve sarımsak olmazsa olmaz, tereyağı da balığa ayrı bir lezzet katıyor. Sos olarak domates ve yeşil biber eklenebilir. İsteğe bağlı mantar da kullanılabilir. En son balığın üstüne kaşar ve kekik serpilir. 10 dakika kadar üzerini açıp pişirirseniz daha iyi. Sonrasında afiyetle yiyebilirsiniz.”

Yusuf Öztürk

Yaşar Çay

“PALAMUT AZ”

Sezonun hızlı açılmadığını ve şu an yaz balıkçılığı gibi bir durum olduğunu ifade eden Boran Özbakar, “Denizlerin biraz soğuması gerek. Buna rağmen gelen balıklar istavrit, tekir, sardalya. Palamut ise bu sene pek yok. Sezona hızlı bir giriş yapamadık. Bazı balıklarda da fiyatlar düştü. İstavrit 400 liradan 200 liraya, hamsi 400 liradan 250 liraya düştü. Bu sayede vatandaş daha rahat balık alabilir. Bu dönem de çinekop ve lüfer iyi başlangıç yaptı.” dedi.

Sardalyayı ızgara yapmanın en iyi yöntem olduğunu belirten Özbakar, “Çanakkale’den gelen yağlı sardalyayı 180 derecede 10 dakika pişirmek yeterli. Yanına soğuk salata veya sөгüş olarak karides ya da tereyağı karides hazırlanabilir.” dedi.

“Türkiye emisyonları bugünden azaltmalı”

İklim Ağı, Türkiye'nin yakında açıklayacağı 2035 iklim hedefi öncesinde yaptığı açıklamada, sera gazı emisyonlarının bugünden itibaren azaltılması gerektiğini vurguladı

● Erhan DEMİRTAŞ

Türkiye'nin iklim alanında çalışan 15 sivil toplum kuruluşunu bir araya getiren İklim Ağı, İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında çağrıda bulundu. Türkiye'nin kısa süre içinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) sunacağı 2035 iklim hedefinin (NDC – Ulusal Katkı Beyanı), emisyonları artırmaya devam eden “artıştan azaltım” yaklaşımı yerine bugünden başlayacak gerçek bir emisyon azaltım planı içermesi gerektiği ifade edildi.

“TÜRKİYE EN KIRILGAN ÜLKELERDEN”

İklim Ağı, yaptığı açıklamada Türkiye'nin iklim krizine karşı Avrupa'nın en kırılgan ülkesi olduğuna dikkat çekerek şu değerlendirmeyi yaptı: “İklim değişikliğinin olumsuz etkilerini her geçen gün seller, kuraklık ve yangınlarla deneyimlediğimiz ülkemizde, iklim krizine karşı bizi daha dirençli hale getirecek ve zengin biyolojik çeşitliliği ve doğal sistemlerin korunmasını sağlayacak etkili bir iklim hedefine ihtiyaç var. İddialı bir iklim hedefi ekonomilerin karbonsuzlaşmasını zorunlu kılarak toplum için adil dönüşümün zamanında gerçekleşmesini sağlayacak.”

Türkiye 2022 yılında sunduğu iklim hedefinde, 2030'a kadar artıştan yüzde 41 azaltım hedeflemişti. İklim Ağı'nın açıklamasında konuyla ilgili

şu görüşlere yer verildi: “Türkiye'nin referans aldığı mevcut büyüme senaryosunda sera gazı emisyonları artmaya devam ediyor, iklim hedefi ile bu büyüme senaryosu üzerinden bir azaltım öngörülüyor. Bu artıştan azaltım hedefi aslında emisyonların 2030'a kadar yüzde 30'dan fazla artması anlamına geliyor.”

Açıklamada ayrıca, iklim politikalarının hazırlanmasında en yetkili mekanizma olan İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'nda (İDUKK) sivil toplum temsilcilerinin bulunmadığına dikkat çekilerek, İklim Ağı'nın kurula dahil edilmesi gerektiği vurgulandı.

ADİL GEÇİŞ, DOĞA KORUMA

Türkiye'nin 1,5 derece eşiği ve 2053 net sıfır hedefine uyumlu olarak vereceği iklim hedefinde yer alması gerekenler şöyle sıralandı:

- Fosil yakıtlardan çıkış: Türkiye'nin iklim kriziyle mücadele için emisyonlarını bugünden başlayarak azaltması gerekiyor. Elektrik üretiminde kömür tüketiminin sınırlanmasına ve gaz ile petrol için yeni yatırımların sonlandırılmasına yönelik bir tarih açıklanmalı. Nükleer enerji, nükleer enerjiden hidrojen üretimi, karbon yakalama ve depolama

gibi yanıltıcı çözümlerden uzak durulmalı. 2030 yılına kadar fosil yakıt teşvikleri kaldırılmalı. İletim ve dağıtım şebekesinin kapasitesi geliştirilmeli.

- Adil geçiş: Fosil yakıt sektörlerinde işgücü dönüşümü ve enerji yoksulluğuna ilişkin tedbirleri de içerecek biçimde kırılgan grupların “geride kalmamasını” sağlayacak bir “Adil Geçiş Mekanizması” 2030 yılına kadar kurulmalı.
- Doğa koruma: 2030'a kadar korunan alanların payı yüzde 30'a çıkarılmalı ve bozulmuş ekosistemlerin (orman, sulak alan, tarım alanı vs.) en az yüzde 30'u onarılmalı.
- Gıda güvenesi: Agroekoloji ve onarıcı tarım uygulamalarının (organik tarım da dâhil olmak üzere) mevcut ülke tarım toprakları içerisinde payı yüzde 10'a çıkarılmalı. Tarımda doğru ürün planlaması ve tasarruflu sulama sistemleriyle su tüketimi yüzde 50 azaltılmalı.
- Orman yangınlarıyla mücadele: Geleneksel yangın önleme yöntemleri yeni iklim projeksiyonları ışığında uygulanmalı, orman yangınları ile mücadele teşkilatı eğitim ve donanım ihtiyaçları yeni yangın rejimine göre güçlendirilmeli.
- Sağlık: Ekosistem odaklı çözümlerle kişi başına düşen yeşil alan miktarı yaklaşık iki katı

na çıkmalı. Sıcak hava dalgalarına maruz kalarak sağlık sorunları yaşayan nüfusa dair planlama yapılmalı. Tüm hava kirleticiler ölçülerek izlenmeli, çevre mevzuatında fosil yakıtlı elektrik üretim santralleri ve sanayi tesislerine tanınan kirletme istisnaları kaldırılmalı.

SICAKLIK ARTIŞINI DURDURAMAZSAK NE OLUR?

Küresel sıcaklık artışının durdurulması halinde kurak ve sıcak iklim kuşağı yüzde 63,8'lik bir alanda sınırlanabilecek. Peki, Emisyonlar ve küresel sıcaklık artışının durdurulmadığı senaryoda neler yaşanacak? İklim Ağı'nın açıklamasında şu uyarılara yer verildi: “Kurak ve sıcak iklim kuşağı 2040 itibarıyla ülkenin yüzde 71,7'sinde, 2070 itibarıyla ülkenin yüzde 82,4'ünde görülecek. Soğuk iklim kuşakları ise, 2040 itibarıyla yüzde 23,3'e, 2070 itibarıyla yüzde 14,8'lik bir alana kadar daralacak. Yani küresel sera gazı emisyonlarının durmadığı senaryoda yüzyıl sonunda Türkiye'nin yüzölçümünün yüzde 80'inden fazlası sıcak ve kurak iklim kuşaklarına girecek. Hatta, 2070 itibarıyla Türkiye'de karasal iç bölgelerde ve Güneydoğu Anadolu'da çöl iklimini görmeye başlayacağız.”

Toplu taşımaya zam

İstanbul'da toplu taşımaya yüzde 30 oranında zam yapıldı

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nde alınan kararla toplu taşımada yüzde 30 oranında zam oy çokluğuyla kabul edildi. Bu zamlar birlikte hem İstanbulkart tam biniş ücreti hem de abonman kart fiyatları güncellendi.

İSTANBULKART VE ABONMAN FİYATLARI

Yeni düzenlemeye göre elektronik tam bilet ücreti 27 liradan 35 liraya, aylık abonman “Mavi Kart” ücreti ise 2 bin 120 liradan 2 bin 748 liraya çıkarıldı. Böylece toplu taşımada günlük kullanım maliyetleri de doğrudan artmış oldu.

DENİZ YOLU BİLET FİYATLARI

Zam kararının ardından şehir hatları vapurlarında da ücretler yükseldi.

- Üsküdar–Eminönü seferi: 34,20 liradan 44,33 liraya,
- Kadıköy–Eminönü ve Kadıköy–Beşiktaş seferleri: 38,11 liradan 49,40 liraya,
- Bostancı–Adalar seferi: 100,45 liradan 130,22 liraya çıktı.

TAKSİ VE MİNİBÜS ÜCRETLERİ

Taksimetre açılış ücreti 42 liradan 54,50 liraya, kilometre başına mesafe ücreti 28 liradan 36,30 liraya yükseltildi. Kısa mesafe indi-bindi ücreti ise 135 liradan 175 liraya çıkarıldı.

MİNİBÜSLERDE DE ‘İNDİ-BİNDİ’ ÜCRETLERİ DE ARTTI

- Minibüs ücretleri,
- 4 km'ye kadar: 25 liradan 32,50 liraya,
- 4–7 km arası: 26 liradan 34 liraya,
- 7–11 km arası: 27 liradan 35 liraya,
- 11–15 km arası: 28 liradan 36 liraya,
- 15–20 km arası: 30 liradan 39 liraya,
- Öğrenci ücreti: 16 liradan 21 liraya yükseltildi.

EKOLOJİK YAŞAM MERKEZİ'NDE sezonun ilk atölyeleri başlıyor

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi Ekolojik Yaşam Merkezi, tüm yaş gruplarına yönelik ekoloji, iklim değişikliği, sağlıklı ve doğal yaşam konularında atölyeler düzenlemeye devam ediyor. 2018 yılında açılan merkez, çocuk ve yetişkinlere yönelik etkinlikleriyle sürdürülebilir çevre bilincini yaygınlaştırmayı hedefliyor. Türkiye'de bir yerel yönetim tarafından hayata geçirilen ilk ekolojik yaşam merkezi olan yapı, biyo-iklim odaklı tasarımı ve gönüllü katılımlarla tamamlanan inşasıyla da dikkat çekiyor. Merkez doğal kaynakların korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir yaşamın desteklenmesi amacıyla çeşitli uygulamalı eğitimler gerçekleştirmeye devam ediyor.

EYLÜL AYI PROGRAMI

Uzman eğitmenler tarafından farklı yaş gruplarına yönelik hazırlanan atölye programları ise şöyle:

Tahta Baskı İle Bez Çanta Yapımı Atölyesi: 20 Eylül 13.00–15.00 saatleri arasında Eda Günel'in yönetiminde gerçekleştirilecek atölyede, doğal boyalar kullanılarak bez çantalar baskı yapacak; isteyenler evlerinden getirdikleri kumaş parçalarını da değerlendirebilecek.

Doğal Malzemeler ile Bulaşık Makinesi Tableti ve Şampuan Yapımı Atölye-

Eylül ayında başlayacak atölyelerle Kadıköy Belediyesi Ekolojik Yaşam Merkezi, doğa dostu eğitimlere yeniden ev sahipliği yapıyor

si: 21 Eylül 13.00–15.00 saatleri arasında Dr. Zerrin Sönmez yönetiminde gerçekleştirilecek atölyede, doğal malzemelerle evleri ekolojik hale getirmenin ipuçları paylaşılacak, bulaşık makinesi tableti uygulamalı olarak gösterilecek. Ayrıca çamaşır makinesi tozu ve şampuan tarifleri verilecek.

Doğal Ürünler ile Deodorant Yapımı Atölyesi: 27 Eylül 13.00–15.00 saatleri arasında Eda Günel'in yönetiminde gerçekleştirilecek atölyede, doğal ürünler kullanılarak deodorant yapılacak.

Zıp Zıp Kurbağa Atölyesi: 28 Eylül 12.00–13.00 saatlerinde eğitmen Duygu Aksakal ile 4-12 yaş arasındaki çocuklara yönelik “Yoksa Ben Bir Kurbağa

Mıyım?” drama atölyesinde, “Kurbağa Zıprır” kitabı eşliğinde drama ve el işi etkinlikleri gerçekleştirilecek.

Falun Dafa Meditasyonu: 28 Eylül 13.00–14.30 arasında ise program, binlerce yıllık geçmişi olan Falun Dafa meditasyonu ile devam edecek. Zihin ve bedeni aynı anda geliştirmeyi amaçlayan bu “Qigong” sisteminde meditasyon ve beş egzersiz hareketi uygulanıyor. Doğruluk, merhamet ve hoşgörü ilkelerine dayanan Falun Dafa, her yaş grubuna açık bir pratik olarak katılımcılara tanıtılacak.

Atölyeler için kontenjan 30 kişiyle sınırlı. Başvurular Kadıköy Belediyesi Ekolojik Yaşam Merkezi'nin web sitesi üzerinden yapılabilir.

Bağımsız tiyatronun görünürlük çıkmazı

● Semra ÇELEBİ

Sosyal Fayda için İletişim Derneği (SoFi), Sivil Toplum için Destek Vakfı ve Türkiye Mozaik Foundation desteğiyle hazırlanan “Tiyatro Sahnelerinin İletişim Alışkanlıkları” raporunu kamuoyuyla paylaştı. İstanbul'daki bağımsız tiyatro sahnelerinin iletişim pratiklerini mercek altına alan rapor, 68 sahneyle yapılan görüşmelere ve dijital verilerin incelenmesine dayanıyor.

Sosyolog Ayşegül Algan ve gazeteci-eleştirmen Mustafa Kara tarafından hazırlanan rapor, bağımsız tiyatroların finansal yetersizlikler ve yasal engeller nedeniyle seyirciye ulaşmakta zorlandığını ortaya koyuyor. Rapor, bağımsız tiyatro sahnelerinin hayatta kalmasının, kurucularının ve ekiplerinin olağanüstü direncine, yaratıcılığına ve kişisel fedakarlığına bağlı olduğunu bir kez daha teyit ediyor.

TİYATROLAR “KÜLTÜREL MEKAN” OLDU

Raporda yer alan bilgiler dikkat çekici. Görüşülen sahnelerin yüzde 53'ü pandemi dönemi ve sonrasında (2020 ve sonrası), yüzde 32'si ise 2013-2019 yılları arasında faaliyete geçmiş. 1991-2001 yılları arasında kurulan bağımsız sahnelerden bugüne ulaşan bir örneğe rastlanmaması üzücü bir ayrıntı olarak öne çıkıyor. Rapora göre 2000'li yılların ilk on yılı içinde kurulan sahnelerdence bugün hâlâ perde açmaya devam eden yalnızca beş sahne bulunuyor.

Rapor İstanbul'daki bağımsız tiyatro sahnelerinin, oyun temsillerinin ötesinde çeşitli etkinlik türlerine ev sahipliği yapan çok işlevli kültürel mekânları dönüştürmüş olduğunu da ortaya koyuyor. Hemen hemen tüm sahnelerde eğitimler yapılıyor ve sahneler prova için kiralanıyor. Tiyatro dışı etkinlikler arasındaysa konser ve stand-up gösterileri dikkat çekiyor. Diğerleri kadar yoğun olmasa da, sahneler film gösterimleri, söyleşiler, paneller, sergiler ve tiyatro dışı atölyelere de ev sahipliği yapıyor.

Raporu hazırlayanlardan biri olan gazeteci Mustafa Kara, bunu ekonomik yetersizliğe bağlıyor: “Nedeni bence tamamen ekonomik. Haftada 1-2 gün perde açarak, 30-40 kişilik salonları dolursanız dahi bir tiyatro sahnesini çekip çevirmek mümkün değil. Tiyatroyla ilgili kurslar, eğitimler, atölyeler zaten oluyordu, şimdi bunlara farklı sanat dalları da ekleniyor. Çünkü o kiralari ödemek

Sosyal Fayda için İletişim Derneği, İstanbul'daki bağımsız tiyatro sahnelerinin iletişim pratiklerini mercek altına alan raporunu yayınladı. Raporda Kadıköy, 24 bağımsız sahneyle açık ara ilk sırada yer alırken ilçeye ruhunu veren tiyatrolar hayatta kalma savaşı veriyor

mümkün değil. Daha büyük seyirci kapasiteli sahnelerin dahi görece daha karlı olan konserler ve stand-up gösterilerine yer vermesi biraz da bu yüzden. ‘Bunu kesinlikle yapmıyoruz’ diyen sahne sayısı bir elin parmaklarını geçmiyor, ki onlar da farklı gelirlerle sahnelerini destekliyorlar. Yine de ben bu durumu olumsuzluk olarak görmüyorum, tiyatro kursları yeni kuşak izleyici yetiştirmek için bir misyon taşıyor, tiyatro dışı etkinlikler izleyicinin ayağını alıştırmada fayda sağlıyor. Kurumsallaşmış ve popüler isimlere sahip olan topluluklar dışında kalan bağımsız sahneler bu yolla kırılganlıklarını biraz daha azaltıyor.”

BAĞIMSIZ TİYATRONUN ADRESİ KADIKÖY

Raporun en çarpıcı yönü ise Kadıköy'ün bağımsız tiyatro dünyasındaki yeri ve önemi. İstanbul'daki bağımsız sahneler büyük ölçüde merkez ilçelerde yoğunlaşırken Kadıköy, 24 sahneyle bağımsız tiyatronun merkezi haline gelmiş durumda. Ayrıca Kadıköy ve Beyoğlu kent genelindeki bağımsız sahnelerin yarısından fazlasına ev sahipliği yapıyor. Daha geniş perspektiften bakıldığın-

Mustafa Kara, Ayşegül Algan

RAPORDAN ÖNE ÇIKANLAR

- Bağımsız sahnelerin yüzde 77'si Kadıköy, Beyoğlu, Şişli ve Üsküdar'da yer alıyor.
- Sahnelerin yüzde 75'i düzenli iletişim stratejisine sahip değil, profesyonel destek alanların oranı yüzde 20'nin altında.
- Sahnelerin yüzde 94,1'i Instagram kullanıyor; algoritma değişiklikleri ve erişim engelleri sahneleri doğrudan etkiliyor.
- İzleyiciler ve tiyatrolar arasındaki iletişimin ana mecrası sosyal medya.
- Bilet satış platformlarından memnuniyet, satış açısından yüzde 68,7 iken, tanıtım açısından yüzde 31,3'te kalıyor.
- Yıllık iletişim bütçesi çoğunlukla 100 bin TL'nin altında ve sahnelerin büyük kısmı tarafından yetersiz bulunuyor.
- Sahnelerin yalnızca yüzde 11,8'i sponsorluk desteği alabiliyor.
- Medya ile doğrudan ilişki zayıf, tiyatro medyası yetersiz ve taraflı görülüyor.

YAKLAŞAN ETKİNLİKLER

SoFi, rapor bulgularıyla uyumlu olarak 1-2 Ekim'de İstanbul'da “Tiyatro Sanatçıları için İletişim, Strateji ve Görünürlük Atölyesi” düzenliyor. Ekim ayında ayrıca tematik çevrim içi atölyeler gerçekleştirilecek.

Detaylı bilgi için: sofi.org.tr/atolye

da, kentin merkezindeki dört ilçe (Kadıköy, Beyoğlu, Şişli ve Üsküdar), araştırma kapsamındaki toplam bağımsız sahnelerin yüzde 77'sini barındırıyor.

Mustafa Kara, Kadıköy'ün özellikle son 10 yılda tiyatronun merkezi haline gelmesini şöyle yorumluyor: “Son yıllarda, özellikle iktidarın Beyoğlu-Taksim hattına farklı bir işlev yüklemesiyle tiyatro o bölgeden kelimenin tam anlamıyla sürüldü. Taksim Sahnesi ve Muammer Karaca gibi önemli sahneler kapandı, AKM uzun süre kapalı kaldı ve belediye sokaktaki masalarla uğraştığı gibi, bağımsız tiyatro sahnelerini de hedefe koydu. Bu dönüşüm oldukça hızlı oldu ve birkaç yıl içinde bugünkü tablo oluştu. Kadıköy ise tiyatrolara kucak açtı. İlk sahnelerin etkisiyle birlikte, izleyiciler Beyoğlu'ndan Kadıköy'e rahatça adapte oldular.”

Peki Kadıköy buna hazır mıydı? Bu soruya Kara'nın yanıtı düşündürücü: “Kadıköy buna tamamen hazır mıydı, yapılar uygun muydu, bunları ayrıca ve hassas bir biçimde tartışmak lazım. Tiyatro desteklenmesi gereken bir alan, ama bu sürecin bazı sorunları da var. Örneğin, mekansal uygunluğu olmayan bazı sahneler kaygıları beraberinde getiriyor ve olumsuz bir imaj oluşturuyor. Bodrum katlarda açılmış sahneler, yetersiz havalandırma, kötü tuvaletler, yangın önlemleri eksiklikleri gibi sorunları göz ardı edemeyiz, etmemeliyiz. Sorun ciddi ve çözümü için hem yerel, hem merkezi yönetimlere ciddi sorumluluk düşüyor.”

İLETİŞİM STRATEJİLERİ AZ

Raporda bağımsız sahnelerin yaratıcılıkları ve sanatsal üretkenlikleriyle kente ve özellikle Kadıköy'e ruhunu katmasına rağmen, görünmeyen zorlu bir hayatta kalma mücadelesi verdikleri vurgulanıyor. Bu mücadelenin en kritik cephelerinden biri ise izleyiciyle bağ kurmayı, görünür olmayı ve sürdürülebilirliği doğrudan etkileyen iletişim ve tanıtım faaliyetleri... Rapora göre, araştırmaya katılan tiyatro sahnelerinin yüzde 75'i kapsamlı bir iletişim stratejisine sahip değil. Stratejiye sahip olduğunu belirtenlerin çoğu ise bu süreci “el yordamıyla”, oyun bazlı veya dönemsel yöntemlerle yürüttüğünü, başarılı örnekleri taklit ettiğini ifade ediyor. İletişim ve tanıtım işleri genellikle dışarıdan profesyonel destek yerine, tiyatro ekibinin kendisi tarafından (yüzde 82,4) yürütülüyor.

SAHNELERİN BEKLENTİLERİ

Rapor tiyatro dünyasında bağımsız olarak varolma savaşı veren sahnelerin beklentilerine de yer veriyor. Rapora göre sahneler, merkezi ve yerel yönetimlerden kamusal tanıtım alanlarının tiyatrolara açılmasını, destekleyici yasal düzenlemeler yapılmasını ve merkezi bir dijital platform kurulmasını istiyor. Destek kuruluşları ve akademiden veri odaklı çalışmalar ve uzun vadeli kapasite geliştirme programları talep ediliyor. Sahneler ayrıca kendi inisiyatifleriyle dayanışma ağları ve ortak dijital iletişim stratejileri geliştirme zorunluluğu hissediyor.

UZMAN GÖRÜŞLERİ DE YER ALIYOR

Rapor, izleyici geliştirme, dijital etkileşim, medya ilişkileri ve eleştiri kültürü gibi başlıklarda uzmanların makaleleriyle zenginleşiyor. Raporda makaleleriyle yer alan isimler arasında Doç. Dr. Canan Arslan, Dr. Zeynep Baykal, Prof. Dr. Semih Çelenk, Emre Erbirer ve Üstünel İnanc bulunuyor. Raporun tamamına sofi.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Tiyatro Kooperatifi, bu yaz sahnelerini kapatmadı ve 7 bin seyirciye ulaştı

‘Ölü sezon’a karşı açık sahne

● Gökçe UYGUN

Ekonomik ve toplumsal zorluklar karşısında sahne sanatlarının birleştirici, iyileştirici ve dayanışmacı gücünü birlikte büyütmek ve “Tiyatro sezonu Eylül'de başlar, Mayıs'ta biter” algısına karşı duruş sergilemek üzere Tiyatro Kooperatifi'nin başlattığı “Bu Yaz Sahnelerimizi Kapatmıyoruz” kampanyasının ilki tamamlandı. Kooperatifin 2025 yaz sezonunda başlattığı ve Haziran, Temmuz ile Ağustos aylarını kapsayan kampanyası kapsamında kooperatif ortağı 18 tiyatro, 17 sahnede 28 farklı oyunla

toplam 60 temsil verdi; yaklaşık 7 bin seyirciye ulaşıldı. Kooperatifin “1 bilet alana ikinci bilet yüzde 50 indirimli” uygulaması sayesinde, yaz boyunca daha fazla seyircinin tiyatroya erişimini kolaylaştırmak hedeflenirken, kapsayıcılığı artırmak adına “Askıda Bilet” uygulaması ile de öğrenciler ücret ödmeden oyunları seyredebildiler. Türkiye'de ilk kez özel tiyatroların yaz aylarında da sahnelerini açık tutarak seyirciyle buluşmasını sağlayan bu dayanışma hareketi, yaz boyu tiyatro sahnelerini canlı tuttu. Bu yıl ilk kez hayata geçirilen kampanya, tiyatrolar arası dayanışmayı güçlendirirken seyirciye de yaz aylarında tiyatro kültürünü deneyimleme fırsatı sundu.

“YALNIZLAŞMAYA VE TİCARİLEŞMEYE KARŞI...”

Tiyatro Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Mert Fırat, “Bu yaz, ilk kez tiyatrolarımız ‘ölü sezon’ olarak görülen yaz aylarında da sahnelerini açık tutarak seyirciyle buluştu. Yaz döneminde başlattığımız bu kampanya değerli bir başlangıç oldu. Bu süreçte sadece oyunlarımızı sergilemekle kalmayıp; aynı zamanda birlikte üretmenin, dayanışmanın ve umudu diri tutmanın gücünü gösterdik. Yalnızlaşmaya, ticarileşmeye ve sessizliğe karşı bir kampanyaydı.” dedi. Önümüzdeki yıllarda bu hareketin daha da büyüyerek devam edeceğine inandıklarını vurgulayan Fırat, “Bu proje, tiyatro sanatının sürdürülebilirliği adına atılmış önemli bir ilk adımdı ve bundan sonra da yeni adımlara ilham olacak.” yorumunu yaptı.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu
Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN
Genel Yayın Yönetmeni

Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü
Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı
Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalikdon İş Merkezi
No: 98 Kadıköy
Tel: 0 (216) 348 70 60
İlan/Reklam:
0 (216) 345 82 02

Baskı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 5. Levent Mahallesi Maresal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etiler/Beşiktaş / İSTANBUL.
Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

GENÇLİK SANAT MERKEZİ

2025-2026 ÜCRETSİZ SANAT KURSLARI

KAYITLAR 06 EYLÜL - 06 EKİM

Her hafta saat 18.00'ten itibaren kurslara kayıtlar alınacaktır.

Müzik Bölümü, Modern Dans, Yaratıcı Drama, Yaratıcı Yazma Atölyesi, Resim Atölyesi

MESUT KÖSEDAĞI

01 EKİM ÇARŞAMBA - 20.00

AÇILIŞ KONSERİ

GÜLSİN ONAY PİYANO

CHOPIN

Öda Müziği Konserleri 2025-2026 Sezonu

Biletler Mobilnet.com'dan satılmaktadır.

Kadıköy Belediyesi'nin bu etkinliğe de katkıları vardır.

Öda Müziği

Müzik sektöründe orta sınıfın ölümü

MELİS DANIŞMEND

Bir süredir Aşk-ı Memnu izliyorum. Tekrar. Bu diziye yayınlandığı yıllarda hiç pas vermemiş, kendini kaybederek izleyenlere burun kıvrımış biri olarak, 2021'de ilk kez izlediğimden nasıl bir cevher kaçırılmış olduğuma inanmamıştım. Türk televizyon tarihinin en iyi işlerinden biriydi ve ben de kendi ayağıma taktığım çelmeyle bunun geç bir tanığıydım. İlk izleyişimden dört yıl sonra yakın zamanda -muhtemelen Instagram'da sürekli önüme düşen videolardan ötürü- bu efsane diziyi tekrar izlemeye başladım. Meğer bu yaz dizi televizyonda da tekrar yayınlanmış, çevremdeki pek çok kişi de bu tekrarları takip ediyordu.

İzlerken senaryonun, oyuncuların, yönetmenin, müziğin, kıyafetlerin ve daha pek çok şeyin güzelliği dışında bir şeyin daha beni çektiğini fark ettim. Hani en iyi parti ya da en güzel yemek organizasyonunda bile olsanız, eve dönüp kanepeye kıvrılarak izlemek isteyeceğiniz bir dizinin vardır... İşte bende böyle sıcak bir duygu uyandırıyordu Aşk-ı Memnu fakat diziyi ilk izleyişim olmadığı için

farklı bir sebepten ötürü diziyi bağ kurduğumu anladım. 16. bölümde Ziyagiller yılbaşını kutlamak için Arsen Sultan'ın çiftliğinde toplandığında yıllardan 2008, karşılayacakları yılın ise 2009 olduğunu gördüğümde her şey yerli yerine oturdu: O yılların bende ki yeri ve tesiriydi beni içine çeken. Güvenli bir yere, hatta yuvaya yolculuk ediyordum gibi hissediyordum.

O zamanlar eski grubum üçnokta-bir'le ilk albümümüzü çıkarmıştık, başta Beyoğlu Mojo olmak üzere İstanbul'un ve Türkiye'nin sayısız mekanında/festivalinde konserler veriyorduk. Tıpkı bizim gibi birçok müzik grubu ya da solo kariyer yapan isim de durmaksızın üretiyor, albüm yayınlıyor, sahne alıyor. Sektör eksikliklerine rağmen en be-

reketli dönemlerinden birini yaşıyordu. Rock'n Coke Festivali gibi onlarca organizasyona on binlerce kişi katılıyordu. Bu festivallere yasaklar olmaksızın pek çok marka sponsor oluyor, yurtdışından ünlü gruplar geliyor, öğrenciler harçlıklarını biriktirerek festival bileti satın alabiliyordu. Dolar 1,2 TL'den azdı. InStyle dergisinin yazı işleri müdürlüğünü yaparak Cadebostan'da tuttuğum dairede tek başıma yaşayabiliyor, hafta sonları rahatça dışarı çıkıp yiyip içip sosyalleşiyor, tatillere gidip hayatımı borç harc içinde olmaksızın idame ettirebiliyordum. Kültürel ve ekonomik anlamda çıkmazlar olsa da (yine bir ekonomik kriz söz konusuydu) çıkış yolları ya bulabiliyor ya da bulabileceğimize dair daha fazla umut besliyorduk.

Bereketli bir müzik atmosferinde irili ufaklı grupların sahne alabildiği o günlerden bugüne döndüğümüzde her şeyin nasıl da tepetaklak olduğunu görüyorum. Ekonomik darboğaz, kültürel yozlaşma, akıl almaz yasaklar, gündemler ve daha fazlasıyla giderek un ufak olan kültür sanat sektörünün mensupları belki de en zor zamanlarını yaşıyor. Konu sadece maddi de değil.

Bu yaz Bodrum'da bir mekanın etkinlik direktörlüğünü yaptım ve ülke çapında tanınan pek çok müzisyen arkadaşımın bir araya gelme imkanı buldum. Konserlerini vermeden önce sohbet ederken istisnasız hepsinin ağzından dökülen cümleler aynıydı: "Hiçbir şey eskisi gibi değil", "Çalacak doğru düzgün yer kalmadı", "Bu işi yapmak delilik" ve daha fazlası... Müzik emekçilerinin ortak bir noktası vardır; çok cefa çekerler, yıpranırlar ama yine de bu işten kopamazlar. Kör aşık olmak gibi bir şeydir müzik yapmak. Fakat şartlar artık o kadar zor, masraflar o kadar yüksek, kazancınız ve bazen de manevi tatmininiz o kadar düşük bir noktada ki, başta genç müzisyen arkadaşlarım olmak üzere pek çoğumuz içinde bulunduğumuz düzeni sorgular olduk.

Bir müzisyenin ekmek kapısı konserlerdir. Günümüzde bir konser vermenin maliyeti hem grup hem mekan/organizasyon açısından öyle bir noktaya geldi ki, gönüllü iş yapmakla neredeyse eşit kapağı çıkıyor. Bu yüzden ya bü-

yük arenalarda popüler isimlerin ya da küçük mekanlarda küçük bütçeleri kabalı eden müzisyenlerin kaldığı bir sistem mevcut; ortası neredeyse yok ya da olması için müthiş bir özveri gerekiyor. Hak hukuk açısından zaten herkes kendi başının çaresine bakıyor, resmi bir dayanışma söz konusu değil. Tat tuz desen kimsede yok; sahneye çıkan da izlemeye gelen de iki saatliğine ülke, hayat derdi unutmaya çalışıyor. Kültür bilinçli olarak dönüştürülmeye çalışıldığı için bu işi yapanlar kendilerini mütemadiyen suyun üstünde nefes almaya çalışırken buluyorlar. Genç müzisyen arkadaşlarımla eski yıllarla ilgili sohbet ederken gözlerini hayret, gıpta ve üzüntüyle kocaman açtı. "Siz Rock'n Coke'ları izlediniz, nasıldı?" diye sorduklarında ne kadar kötü hissettığimi anlatamam. Bizim için büyük heyecanına rağmen normal bir festival aktivitesi olan bu organizasyon yeni jenerasyon için adeta Woodstock düzeyinde bir efsane artık. Çünkü düzenlenmiyor, ülkenin o çapta bir festivali bile yok bugün.

Yerim dar, konu uzun ama artık net olarak gördüğüm şey, müzikte de ülkedeki gibi uç noktalar var. Dengeli bir düzen, hak ettiğini almak ya hayal ya da çok uzaklarda. Yazıyı daha olumlu bir yerde noktalamak isterdim ama gerçekler tam da yazdığım gibi. Aklıma bu durumda tek bir cümle geliyor: Belki de bizi harcadılar Matmazel...

Edinburgh'dan dünyaya yayılan alternatif sanat geleneğinin İstanbul'daki durağı bu yıl 7. kez düzenleniyor. 19-27 Eylül tarihleri arasında gerçekleşecek İstanbul Fringe Festival, Bomonti'den Söğütlüçeşme'ye şehrin pek çok noktasına yayılıyor

● Gökçe UYGUN

İstanbul Fringe Festival, 7. edisyonu ile 19-27 Eylül tarihleri arasında yapılacak. Festival programı, 7 Eylül Pazar günü, festival mekanlarından olan, Söğütlüçeşme'deki Eksi On Altı Mekan'da yapılan bir buluşmayla açıklandı. Program hakkında bilgi veren İstanbul Fringe Festival'in kurucu ortağı/iletişim direktörü Eda Erman, "Bugün burada programı açıklamak dışında bir şey daha yapıyoruz. Son günlerdeki ifşa olaylarına istinaden biz de somut bir adım atmak istedik. Bu festival gönüllülükle yürüyen bir iş, dolayısıyla gönüllü arkadaşlarımıza güvenli bir çalışma ortamı sağlamayı çok önemsiyoruz. Bu atölye de, aldığımız aksiyonun ilk adımı." dedi. Toplantıda Oyuncular Sendikası Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Ayrımcılık ve Tacizle Mücadele Birimi sorumlusu Gizem Erman Soysaldı'nın katılımıyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Ayrımcılık ve Tacizle Mücadele atölyesi gerçekleştirildi.

9 GÜN SÜRÜYOR

Türkiye'den ve dünyadan yenilikçi ve yaratıcı gösterilere, atölyelere ve buluşmalara programında yer veren İstanbul Fringe Festival, bu yıl da yeni mekanlar, ulusal ve uluslararası birlikleri ve gece etkinlikleri ile yeni keşiflere alan açıyor. 2019'dan bu yana Türkiye'den ve dünyadan tiyatro, dans ve performans disiplinlerinde üretilen alternatif işleri seyirciyle buluşturan festivalde, toplamda 26 gösteri ve 6 atölye yapılacak. Alternatif ve yenilikçi işler üreten genç sanatçılara işlerini uluslararası platformda sergileme imkanı sunan festival, bu yıl da Türkiye'nin

yanı sıra Belçika, Fransa, Filistin, İspanya, İtalya, İsviçre, Kanada, Kıbrıs ve Slovenya olmak üzere toplam 10 ülkeden ekipleri İstanbul'da ağırlayacak. Her yıl yeni mekanlarda yeni deneyimler sunan festival, bu yıl, başta Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy olmak üzere, Paribu Art, Eksi On Altı Mekan, TheraPera, İMÇ Atölye 5554, Paşa Han, BarınHan, Cihangir Atölye Sahnesi, Arter,

Üsküdar Belediyesi Bağlarbaşı Kültür Merkezi, Komünite, ENKA Oditoryumu, çakSTÜDYO, Zorlu PSM %100 Studio Sahnesi, Kadıköy Sineması, MSGSÜ İDK Modern Dans ASD Bomonti Yerleşkesi ve Karga gibi farklı disiplinlerde mekanlara yayılacak.

7. İstanbul Fringe Festival'in biletleri tiyatrolar.com.tr'de satışa sunuldu. Tam 900 TL, öğrenci

600 TL olarak satışa sunulan biletlerde, ikinci bilete yüzde 50 indirim olacak.

Festivalin Kadıköy programı şöyle

► Bu sene de açılış etkinliği 19 Eylül'de Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy'de gerçekleştirilecek. 19 Eylül'deki gecede, festivalin klasikleşen "Fringe Kısalar" başlığı altında "The World Behind" ve "PE***E" gösterileri seyirciyle buluşacak. Açılış gösterisinin ardından, festivalin açılış partisi de yine burada olacak. Alan Kadıköy ayrıca tüm hafta boyunca "Nostalgia" (22 Eylül, 20.30), "Last Things Remaining" (23 Eylül, 20.30), "Endophasia" (24 Eylül, 20.30), "Habemus Naufragium" (25 Eylül, 20.30) ve "Goodbye Beaches" (26 Eylül, 20.30) gösterilerine de ev sahipliği yapacak.

► Söğütlüçeşme'deki Terminal Kadıköy'de henüz açılan yeni sanat alanı Paribu Art'ta 20-21 Eylül tarihlerinde izleyiciyle buluşacak "asses. masses", oyun ve performans bir araya getiren, izleyiciyi içine alan deneysel bir proje olarak dikkat çekiyor. Saat 12.00 - 20.00 arasında tüm güne yayılan gösteri; emek, teknoloji korkusu ve devrimin yükünü paylaşmak hakkında tasarlanmış, baştan sona canlı tiyatrodan oynanmak üzere yapılmış özel bir video oyunu. Bir performans olarak oyun; seyirciyi içine alan, muzip ve son derece özgün bir deneyim sunacak.

► Festivalin ikinci gününde, kentin farklı noktalarında gösteriler ve atölyeler yer alacak. Eksi On Altı Mekan, "Gesture in Dance" (20 Eylül, 11.00) atölyesine ev sahipliği yaparken, TheraPera'da, Gül Öykü Su Okur'un kişisel bir hikayenin ve kolektif bir deneyimin keşişinde doğan performansı "Zuhal" (20 Eylül, 17.00 ve 20.00) festival seyircisiyle buluşacak.

► 23 Eylül Salı akşamı saat 19.00'da, Terminal Kadıköy restoranlarından Komünite, İspanya'dan "To be SHOW" adlı gösteriye ev sahipliği yapacak.

► Kadıköy Sineması'nda Nadir Sönmez'in video performansını "Gay Turist" 25 Eylül Perşembe akşamı saat 19.00'da gösterilecek.

► Festivalin son gününe yaklaşırken Söğütlüçeşme'de bulunan Eksi On Altı Mekan bir dans atölyesiyle (26 Eylül, 11.00) İstanbul Fringe Festivali katılımcılarını karşılayacak. Aynı gün Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy'deki "Goodbye Beaches"ın ardından, Karga'da "Toxxxsik Draje İntizar" (26 Eylül, 22.00) parti-performansı için bir araya gelinecek.

İki aylık bienal; 30 ülke, 47 sanatçı

20 Eylül'de başlayacak olan 18. İstanbul Bienali kapsamında 30'u aşkın ülkeden 47 sanatçının eserleri, şehirdeki 8 mekanda ücretsiz olarak görülebilecek

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen 18. İstanbul Bienali, 20 Eylül'de kapılarını açacak. 2007-2036 Bienal Sponsoru Koç Holding'in desteğiyle gerçekleştirilecek bienal, 3 ayağa yayılan bir yapıyla kurgulandı. İlk ayağı yaklaşık 2 ay süreyle, 23 Kasım'a dek sürecek. Bienal ikinci ve üçüncü ayaklarıyla 2026 ve 2027 yıllarında da devam edecek. Bu sene davet edilen sanatçılar, atölye ziyaretleri ile sanatçı buluşmalarının yapıldığı ve 31 Ekim-15 Aralık 2024 tarihleri arasındaki açık çağrıya gelen dosyaların değerlendirildiği kapsamlı bir araştırma sürecinin sonucunda belirlendi. Açık çağrı süreci, 18. İstanbul Bienali'nin küratöryal araştırma sürecinin en önemli adımlarından biri oldu. Küratör Christine Tohmé üç ay boyunca 105 ülkeden yaklaşık bin 500 sanatçının başvurusunu inceledi ve ardından serginin kavramsal çerçevesiyle örtüştüğünü düşündüğü isimlerle görüşmeler yaptı. 30'u aşkın ülkeden 47 sanatçının katıldığı bienalde Türkiye'den de 6 sanatçının eserleri sergilenecek. Bienalin ikinci ayağı 2026 yılında İstanbul Bienali Akademisi'nin kurulması ve sanat inisiyatiflerinin katılımıyla düzenlenecek kamusal programlarla devam edecek. Bienal 2027'deki üçüncü ve son ayağı kapsamında gerçekleştirilecek atölyeler, performanslar ve nihai bir sergiyle tamamlanacak.

ÜÇ AYAKLI KEDİ'NİN İZİNDE

18. İstanbul Bienali'nin "Üç Ayaklı Kedi" başlıklı

bu edisyonun ilk ayağı "kendini koruma" ve "gelecek olasılıkları" temaları etrafında şekilleniyor.

Programda; dünyanın farklı coğrafyalarından sanatçıların eserleri İstanbul'un tarihi dokusu ve dinamik yapısıyla iç içe geçmiş mekânlarda sergilenecek. Bienal, sergilerin yanı sıra canlı performanslar, film gösterimleri, konuşmalarından oluşan bir kamusal programla zenginleşecek. Beyoğlu-Karaköy hattında birbirine yürüme mesafesinde yer alan ve bazıları ilk kez bienale ev sahipliği yapacak 8 mekân, izleyicilere hem sergileri hem de şehri keşfetme imkânı sunacak.

Bienal seyircisinin önceki edisyonlarla yakından tanıdığı Galata Rum Okulu, geniş bir seçkiyle bu yıl da bienal izleyicilerini ağırlamaya hazırlanıyor. Dönemin ticaret ve zanaat hayatında önemli bir durak olan ve bienal için özel olarak yenilenen Zihni Han, Karaköy'deki rotanın dikkat çeken duraklarından. Meclisi Mebusan Caddesi numara 35'in zemin katı bienal mekânı olarak yeniden işlevlendirilirken, tarihi dokusuyla öne çıkan Muradiye Han ve tam karşısında yer alan Galerî 77 de ziyaretçilerini bekliyor. Bir zamanlar dondurma külahı üretimi yapılan Külah Fabrikası, bu kez sergi alanı olarak izleyicilere kapılarını açıyor. Eski Fransız Yetimhanesi Bahçesi ise bir yerleşmeye de ev sahipliği yapıyor. İstiklal Caddesi'ndeki Elhamra Han da bienalin Beyoğlu'nun kalbindeki durağı olarak izleyicileri karşılıyor.

ROTALI TURLAR

Bienalin rehberli tur programı, ziyaretçilere bienal sergilerini, alanında uzman rehberler eşliğinde gezme olanağı sunacak. İzleyiciler, bienalin en büyük iki mekânı Galata Rum Okulu ve Zihni Han'daki tek mekânlık turlara ek olarak farklı mekânlardaki sergilerin iki ayrı yürüme rotası boyunca keşfedilebileceği, dörder mekânı kapsayan rotalı turlara da katılabilecek. İzleyiciler bienal mekânlarını kayıt yaptırmadan, ücretsiz olarak, (pazartesi hariç) her gün, 10.00-18.00 arasında ziyaret edebilir.

Çocuklarda erken tanı DMD'nin seyrini yavaşlatıyor

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Fatma Çoban, "DMD hastalığı ilerledikçe yürüme yetisi kaybolur. Erken tanı, hastalığın seyrini yavaşlatmak ve yaşam kalitesini artırmak açısından kritik öneme sahip" dedi

● Simge KANSU

Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastalığı, erkek çocuklarda X kromozomunda yer alan distrofin adlı proteinin eksikliğinden kaynaklanan iskelet ve kalp kası kaybına neden olan bir hastalık olarak tanımlanıyor. 7 Eylül Dünya Duchenne Musküler Distrofi günü sebebiyle Türkiye Kas Hastalıkları Derneği (KASDER) Yönetim Kurulu Başkanı Fatma Çoban ile konuştuk. Çoban, DMD'nin genetik kökenli ve ilerleyici yapısı nedeniyle özellikle erken tanının hayati önem taşıdığını vurguladı.

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği hakkında bilgi paylaşan Çoban, "Türkiye Kas Hastalıkları Derneği 1978 yılında Prof. Dr. Coşkun Özdemir ve hekim arkadaşlarının öncülüğünde kurulmuş sivil

toplum kuruluşudur. KASDER ülkemizde nöromusküler (kas) hastalıklarına sahip bireylerin yaşam kalitesini artırmak, hak temelli bir yaklaşımla toplumsal farkındalığı güçlendirmek amacıyla faaliyet gösteren ilk derneklerden biridir. Dernek burs programları, tıbbi ve medikal cihaz temini, psikososyal destek, sanatsal ve sosyal etkinlikler, uzman buluşmaları ve farkındalık kampanyaları gibi çeşitli destekler sunmaktadır" dedi.

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA BAŞLIYOR

DMD hastalığı hakkında konuşan Çoban, "DMD genetik kökenli, ilerleyici bir kas hastalığıdır

dır ve özellikle çocukluk çağında erkekleri etkiler. Hastalık, kas hücrelerini koruyan distrofin adlı proteinin eksikliği veya bozukluğu nedeniyle ortaya çıkar. DMD, kas liflerinin zamanla zayıflamasına ve erimesine neden olan X kromozomuna bağlı çekinik bir hastalıktır. Genellikle 2-5 yaş arasında belirtiler başlar; çocuklar koşmakta, zıplamakta ve ayağa kalkmakta zorlanır. Hastalık ilerledikçe yürüme yetisi kaybolur, genellikle 12 yaş civarında tekerlekli sandalye ihtiyacı doğar. Erken tanı, hastalığın seyrini yavaşlatmak ve yaşam kalitesini artırmak açısından kritik öneme sahiptir. En sık gözlenen erken belirtileri; yürüme gecikmesi, koşma ve zıplamada zorluk, sık düşmeler, merdiven çıkamada zorlanma, paytak yürüyüş, baldır kaslarında büyüme, konuşma gecikmesi olarak sıralanabilir. Hastalığın tanı süreci ise klinik değerlendirme, kan testi, genetik test, kas biyopsisi, EMG ve görüntüleme şeklinde ilerler." şeklinde konuştu.

"10 BİNİN ÜZERİNDE HASTA VAR"

Ülkemizde ve dünyada DMD'nin görülme sıklığı hakkında bilgi veren Çoban, "DMD hastalığının görülme sıklığı, coğrafi bölgelere ve etnik gruplara göre farklılık gösterir. Genel olarak, dünya genelinde her 3 bin 500-4 bin erkek çocuktan birine DMD teşhisi konulmaktadır. DMD'nin daha hafif seyirli hali olan BMD ise 18 bin ile 30 bin erkek doğumunda bir erkeği etkilemektedir. Ancak, bu sayılar yaklaşık tahminlere dayanmaktadır ve kesin veriler ülkeden ülkeye değişebilir. Ülkemizde DMD hastalığının kesin sıklığına dair eksiksiz bir istatistiksel bilgi bulunmamakla birlikte, Sağlık Bakanlığı'nın 2024 verilerine göre hasta sayısı 9 bin 227 kişi olarak açıklandı. Sadece teşhis alan hastalara ait bir veri bu. Biz Türkiye'de 10 binin üzerinde DMD hastası olduğunu tahmin etmekteyiz." ifadelerini kullandı.

DMD için kesin bir tedavinin henüz bulunmaması yaşam kalitesini artırmak ve hastalığın seyrini yavaşlatmak için çok yönlü ve disiplinler arası yaklaşımların uygulanabileceğini dile getiren Çoban, "Şu an için tedavi yöntemi olarak kas sertliğini önlemek, hareket kabiliyetini korumak ve skolyoz gibi komplikasyonları azaltmak için düzenli egzersiz programları uygulanır. Ateller, ortezler ve yürüme yardımcıları ile mobilite desteklenir. DMD hastalığı ile ilgili şu an için birçok ilaç ve gen terapiden söz edilmekte. Bizim dileğimiz gen terapi ve diğer ilaçların bir an önce SGK ödemesi kapsamına alınması ve hastaların bu olanakları rahatça kullanabilmesi yönünde. Bizler KASDER olarak öncelikle evrensel bilgileri takip ederek DMD hastalarına teşhis aşamasından itibaren rehberlik etmeye çalışıyoruz. Hastanın ve ailenin psikolojik anlamda desteklenmesi için 15 yıla yakın bir süredir online Psikolojik Destek Projesi ile destek sunmaktayız. Okuyan hastalara burs desteği sağlıyor, ihtiyaç olan hastaya medikal cihaz desteği veriyoruz. Toplumsal alanda DMD hastalığı ile ilgili farkındalık yaratmaya çalışıyoruz." dedi.

DÜNYA DMD GÜNÜ'NE ÖZEL ANKET

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği, 7 Eylül Dünya Duchenne Musküler Distrofi Günü kapsamında, DMD tanılı çocukların eğitim süreçlerinde yaşadıkları sorunları ve ihtiyaçlarını ortaya koymak amacıyla kapsamlı bir anket çalışması gerçekleştirdi. Hazırlanan rapor hakkında konuşan Çoban, "Anket sonuçlarına göre DMD tanılı öğrencilerin önemli bir bölümü ilköğretim ve ortaokul çağında bulunuyor.

Ancak bu kademelerde erişilebilirlik, özel eğitim desteği ve psikososyal uyum konularında ciddi yetersizlikler göze çarpıyor. Öğrencilerin yalnızca yüzde 21'i ders ve etkinliklere tam katılım sağlayabildiğini belirtirken, yüzde 58'i kısmen katıldığını, yüzde 13'ü ise çoğunlukla katılmadığını ifade etti. Katılımcıların yüzde 56'sı okul ulaşımı için özel düzenlemelere erişemediğini, yüzde 57'si ise okullarda rampa ve asansör gibi fiziksel erişim imkanlarının yetersiz olduğunu ekledi. Tuvalet erişiminde de benzer bir tablo gözleniyor; öğrencilerin yalnızca yüzde 43'ü okul tuvaletlerini rahatlıkla kullanabildiğini belirtti" dedi.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği (KASDER) Yönetim Kurulu Başkanı Fatma Çoban, rapora göre çözüm önerilerini şöyle sıraladı:

- Eğitim ortamlarında engelli bireylere yönelik özel destek personeli, çocuğu okulda olduğu süreçte kolaylaştırıcı olarak ona refakat etmeli (ABD'deki "gölge öğretmen" uygulamasına benzer). Bu personel tenefüslerde birebir takip sağlamalı, öğrencinin sosyalleşmesine destek olmalı ve akran zorbalığını önlemede aktif rol üstlenmelidir.
- Düzenli okula devam edemeyen öğrenciler için uzaktan eğitim imkanları güçlendirilmelidir. Okulun tüm alanlarında erişilebilirlik sağlanmalı, fiziksel engeller ortadan kaldırılmalıdır.
- Öğretmenler, öğrenciler, veliler ve tüm okul topluluğu için düzenli farkındalık eğitimleri yapılmalıdır.
- DMD tanılı her öğrenci için ihtiyaçlarını karşılayacak özel ekipler kurulmalı ve bu ekipler okul yönetimi ile koordineli çalışarak Millî Eğitim Bakanlığı ile iletişim kurulmalıdır.
- Eğitimciler ve okul yöneticileri, engelli öğrencilere yönelik yasal yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde ciddi yaptırımlarla karşılaşmalıdır.
- İl Millî Eğitim Müdürlükleri veya valiliklerde fizyoterapist kadroları oluşturularak, okulların engelli erişimi konusunda düzenli denetlenmesi sağlanmalıdır.
- Okul kantinlerinde sağlıklı gıdalar bulunulmalı, gölge öğretmenler öğrencilerin beslenme düzenini ve kortizon kullanımına uygun gıda tüketimini takip etmelidir.
- DMD tanılı öğrenciler için fotoğraflı kimlik kartları hazırlanarak öğretmenlere dağıtılmalıdır.
- Okullarda engelli öğrencilerin psikolojik destek alabileceği özel birim oluşturulmalıdır.
- Okullar açılmadan önce müdür, öğretmenler, rehberlik servisi, gölge öğretmen, beden eğitimi öğretmeni, okul hemşiresi ve velinin katıldığı online toplantılar yapılmalı; toplantı kayıtları arşivlenmeli ve çocuğun ihtiyaçlarına göre okul düzenlenmelidir.

GELİŞİM
TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

CİHAZ YUTMADAN MİDEMİN DURUMUNU NASIL ÖĞRENEBİLİRİM?
Bunun için tek alternatif, GastroPanel isimli kan testleridir. GastroPanel için, hastadan aç karnına alınmakta ve 5 ayrı mide testine bakılmaktadır. Mideyi çalıştıran ve yöneten 4 hormonun düzeyi ölçülerek ve Helikobakter pilori mikrobunun düzeyi de ölçülerek, GastroSoft isimli akıllı bir programa verilmekte ve sonuçlar programdan alınmaktadır. Midede gastrit, ülser, Helikobakter pilori mikrobi, kanser gibi durumları anlayabilmek amacıyla yapılır.

www.gelisimlab.com.tr **gelisim@gelisimlab.com.tr**

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

GÖZ VAKFI
1984'ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Sonbaharda Göz Alerjilerine Dikkat

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Hastanesi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Hastanesi
(0224) 364 91 00

Binlerce sporsever İstanbul'u koştu

İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraki Spor İstanbul'un 2016 yılından bu yana düzenlediği İstanbul'u Koşuyorum yarışının bu yılki Asya etabı Üsküdar'da yapıldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraki Spor İstanbul'un 2016 yılından bu yana düzenlediği İstanbul'u Koşuyorum yarışı 14 Eylül Pazar günü düzenlendi. "İstanbul'u Koşuyorum, Şehri Yaşıyorum!" sloganıyla gerçekleştirilen yarışın startını İBB Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Can Çobanoğlu, İBB Spor İstanbul Genel Müdürü Prof. Dr. Bilge Donuk, Üsküdar Belediyesi Meclis 1. Başkan Vekili Ali Aral, İBB Sportif Değerlendirme Şube Müdürü İlker Öztürk ve İBBKS Yönetim Kurulu Üyesi Batuhan Ersoy verdi. İstanbul'u Koşuyorum Asya etabında 08.00'de başlayan 5K yarışında erkeklerde Nuri Mohamed Ali 16:56'lık derecesiyle ipi göğüslemeyi başardı. Ahmet Tek 17:44'lük derecesiyle ikinci, Burak Doğan 18:00'lık derecesiyle üçüncü oldu. Kadınlarda birinciliği 20:11'lik derecesiyle Mariia Kolpakova elde etti. 20:45 ile koşan Ayşenur Demirci ikinci, 23:34 ile Semra Çelik üçüncü oldu.

10K'DA ŞAMPİYONLAR EMEKTAR VE ALICI

09.15'te startı verilen 10K yarışında erkeklerde 30:39'luk derece tutturan Murat Emektar zafere ulaştı. Emektar'ı 30:46'lık derecesiyle Abdülhalik Çağırın ve 30:55 ile Salih Teksöz takip etti. Kadınlarda ise ipi göğüsleyen isim 36:02 ile koşan Özlem Kaya Alıcı oldu. Kürsüye çıkan diğer isimler 36:16 ile Gamze Altuntaş ve 37:57 ile Tuğçe Özkan oldu. 10K kategorisinde birinciler 20, ikinciler 15, üçüncüler 10, dördüncüler 8, beşinciler 6, altıncılar 5, yedinciler 4 ve sekizinciler ise 3 bin liralık para ödülü aldı.

10K kategorisinde yarışı 90 dakika içinde tamamlayanlar 2 Kasım'da yapılacak olan 47. İstanbul Maratonu'ndaki 15,5K koşusuna kayıt yaptırmak için gereken kriteri de yerine getirmiş oldu.

"İSTANBUL MARATONU İÇİN KRİTER KOŞUSU"

İstanbululları fiziksel aktiviteye teşvik etmek için bu tür etkinliklerin önemine değinen İBB Spor İstanbul Genel Müdürü Prof. Dr. Bilge Donuk, "İBB Spor İstanbul olarak şehrin fiziksel aktivite oranını artırmak için çalışıyoruz. Bu doğrultuda hem 70'i aşkın tesisimizde hem de yüzlerce açık alan noktasında faaliyet yürütüyoruz. 2019'da yüzde 13 seviyesinde olan İstanbul'un fiziksel aktivite oranı, 2024 itibarıyla yüzde 37,1'e çıktı. Halk sağlığı için bunu daha da yukarılara taşımamız lazım. Bugünkü koşumuz da buna hizmet eden en önemli etkinliklerimizden biri" dedi.

Koşuya katılımın yüksek olduğunu belirten Prof. Dr. Donuk, "2016'dan beri düzenlediğimiz İstanbul'u Koşuyorum, 5 ve 10 kilometre kategorisinde İstanbul'un da Türkiye'nin de en büyük katılımlı koşularının başında geliyor. Bugün de 5 bine yakın sporseverin katılımıyla yarışımızı yaptık. İstanbul'u Koşuyorum, aynı zamanda 2 Kasım'da düzenleyeceğimiz 47. İstanbul Maratonu kapsamındaki 15.5K için de bir kriter koşusu olma özelliğine sahip. 10K'yı 90 dakikada koşanlar, maratondaki 15.5K'ya kayıt yaptırmaya hakkı kazanacak" diye belirtti.

Yarışta 5K'da ve 10K'daki 13 farklı yaş kategorisinde ilk 3'e girmeyi başaran sporculara da kupa ve madalya takdim edildi. Tedarik sponsorları Sportive, Huawei, Züher, Fomilk, Hamidiye, Kanyon ve medya sponsoru Metro FM'in destekleriyle düzenlenen İstanbul'u Koşuyorum Asya etabının tüm sonuçlarına istanbulukosuyorum.istanbul/istanbulu-kosuyorum-asya-etabi-2025/ adresinden ulaşılabilir.

Kalamış 12 DEV ADAM için tek yürek oldu

Türkiye A Milli Basketbol Takımı Avrupa ikincisi olurken, yarı final ve final heyecanı Kalamış'ta yaşandı. Yüzlerce insan 12 Dev Adam için tek yürek oldu

● Deniz Şimal TAŞAN

A Milli Basketbol Takımı, 2025 Avrupa Basketbol Şampiyonası'nda (EuroBasket 2025) tarihi bir başarıya imza attı. Yarı finalde Yunanistan'ı 94-68 gibi net bir skorla mağlup eden milliler, turnuva boyunca çıktıkları tüm maçları kazanarak finale yükseldi.

12 Dev Adam, EuroBasket 2025 finalinde ise Almanya ile karşı karşıya geldi. 14 Eylül Pazar akşamı Letonya'nın başkenti Riga'da oynanan mücadelede Türkiye, rakibine 88-83 mağlup oldu.. Milli takım, 2001'in ardından 2025'te de Avrupa ikincisi olarak 24 yıl aradan sonra gümüş madalyanın sahibi oldu. Kupayı ise son dünya şampiyonu Almanya kaldırdı.

YÜZLERCE İNSAN KALAMIŞ'A AKTI

Kadıköy Belediyesi, EuroBasket 2025 heyecanını Kalamış Atatürk Parkı'nda kurduğu dev ekranla İstanbullularla buluşturdu. Binlerce kişi kırmızı beyaz bayraklarıyla tek yürek olurken, 12 Dev Adam'a son ana kadar coşkuyla destek verdi. Biz de yarı final ve final öncesinde izleyicilerin görüşlerini alarak bu heyecana ortak olduk.

Yarı final heyecanı için Kalamış'a gelen Esra Odabaşı, "İlk defa Kalamış'ta maç izlemeye geliyorum. Burada hep birlikte milli maç heyecanını yaşamak muhteşem bir şey, finale çıkacağımıza yürekten inanıyorum. Kadıköy Belediyesi'nin böyle bir etkinlik düzenlemesi de şahane." dedi.

BAYRAMPAŞA'DAN KADIKÖY'E

Türkiye-Yunanistan karşılaşmasını izlemek için Bayrampaşa'dan gelen İsmail Özdemir ise, "İlk defa Kalamış'ta maç heyecanına ortak oluyorum. Kadıköy bu tarz birleştirici etkinliklerde oldukça etkili. Milli değerler ve duygular söz konusu olunca da ortam çok güzel oluyor. Yerel belediyenin böyle bir şey yapması önemli, çünkü bu kadar kritik bir maç olmasına rağmen diğer belediyelerden böyle bir etkinlik görmedik. Burada eğlenmenin tadını çıkaracağız." dedi.

Daha önce Kalamış'ta maç heyecanı yaşamayan Elif İnçe, "Bugün özellikle final maçı olduğu için geldim. Burada yüzlerce, belki binlerce kişi var. Herkesin kırmızı beyaz bayraklarla tek yürek olması milli duygularımızı kabartıyor. Çok heyecanlıyız, ülke olarak böyle bir mutluluğa ihtiyacımız var. Umuyorum şans bizden yana olur, 12 Dev Adam'ın arkasındayız. Biz gerçekten voleybol ve basketbol ülkesiyiz." dedi.

"BAŞKA HİÇBİR YERDE YOK"

Kadıköylü Zeynep Bafralı, "Muaz-

Elif İnçe

İsmail Özdemir

Esra Odabaşı

Zafer Tan- Zeynep Bafralı

zam bir kalabalık var ve bu çok güzel bir destek. Kazanacağımıza inanıyoruz, takımımıza bol şans diliyoruz. Bugün burada iki dev ekran var ve yerel bir belediyenin böyle bir organizasyon düzenlemesi harika. Bu başka hiçbir yerde yok. Kızım Abdi İpekçi Basketbol Gelişim Merkezi'nde maçı izliyor ama orada bu kadar büyük bir organizasyon yok. Buradaki birlik duygusu çok etkileyici." ifadelerini kullandı.

Almanya'da yaşayan ve aynı zamanda Alman vatandaşı da olan Zafer Tan, "Türkiye'nin kazanmasını istiyorum. Millilerimiz sporda özellikle voleybolda çok iyi gidiyor, kızlarımız da Dünya ikincisi oldu. Bugün umarım basketbolda Avrupa Şampiyonu olacağız. Kadıköy Belediyesi'nin böyle bir organizasyon yapması, içinde bulunduğumuz süreçte tek yürek olmamızı sağlıyor. Hem tebrik hem de teşekkür ediyorum." diye konuştu.

Prof. Dr. Serhat ÇITAK

Psikiyatrist ve Psikoterapist Dr.Serhat ÇITAK,
Kadıköy'de bulunan kişisel muayenehanesinde hasta kabulüne başlamıştır.

Bilgi ve Randevu için:
+90 545 420 60 33
www.drserhatcitak.com

Caddebostan Mah. Operatör Cemil Topuzlu Cad.
Başaran Apt. B Blok No:121 D:9 Kadıköy/İstanbul

TOPLANTI

VELİ PAYLAŞIM TOPLANTILARIMIZ BAŞLIYOR

Özel gereksinimli bireylerin e-beveçleri ya da birinci derece yakın bakım verenlerine yönelik klinik psikologlarımız eşliğinde yürütülecek Aylık Paylaşım Toplantılarımıza katılabilirsiniz.

Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi
Kadıköy Mah. Mahmut Necati Cad. No: 10 Kadıköy
(0216) 357 26 31 | engelsizsosyalhizmetmerkezi.tr

Kadıköy Belediyesi

KASEV VAKFI **DİNLENMEEVİ HUZUREVİ**
ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebalı Caddesi No: 1
Aydıntepe - Tuzla /İSTANBUL

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Alzheimer hastalığını gün geçtikçe daha çok duyuyoruz. Peki halk arasında “bunama” olarak adlandırılan ve giderek daha fazla kişide görülen bu hastalığın nedenleri, risk faktörleri ve hastalıktan korunma yolları neler? 21 Eylül Dünya Alzheimer Günü vesilesiyle Türkiye Alzheimer Derneği Kadıköy Şubesi Başkanı ve Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nilgün Çınar ile Alzheimer hastalığını konuştuk.

● Alzheimer hastalığı nedir? Nedenleri nelerdir?

Demans, yani halk arasında “bunama” olarak bilinen tablo, zihinsel yetilerin kaybıyla ortaya çıkar. Demansın en sık görülen nedeni ise Alzheimer hastalığıdır. Hastalık ilk kez 1906’da Alman hekim Alois Alzheimer tarafından, genç sayılabilecek yaşta bir kadın hastada tanımlanmıştır. Hastalığın kesin nedeni hâlâ bilinmemektedir. Beyinde “beta-amiloid” ve “tau” proteinlerinin birikmesi, sinir hücrelerinin iletişimini bozarak onların ölümüne yol açar. Ancak bu süreci başlatan tek bir neden yoktur. Genetik yatkınlık, yaş, damar sağlığı sorunları, yaşam tarzı ve çevresel etkenler birlikte rol oynar. Bugün için en önemli gerçek, risk faktörlerini tanıyıp onlara müdahale etmenin hastalığın ortaya çıkma ihtimalini azaltabileceğidir.

RİSK FAKTÖRLERİNİ AZALTIN

● Hastalığın belirtileri ve risk faktörleri nelerdir?

Alzheimer hastalığı sinsi başlar ve yıllar içinde yavaş ilerler. En erken fark edilen bulgu, yakın geçmişte yaşanan olayları hatırlayamamaktır. Zamanla konuşmada zorlanma, istek bulmada zorluk, ruh halinde dalgalanmalar, yetersizlik, kişisel bakımda azalma ve davranış değişiklikleri tabloya eklenir. İlerleyen dönemlerde kişi çevresinden kopar, sosyal ilişkileri zayıflar. Son evrede ise bedenin temel işlevleri de kaybolur ve hastalık ölümlle sonuçlanır.

Alzheimer hastalığı için en önemli ipuçları çoğu zaman önce hasta yakınları tarafından fark edilir. Aynı soruların tekrar sorulması, konuşurken kelimeleri bulmakta zorlanma, dikkatin ve uykunun bozulması, çevreye ilgisizlik, parasal işlerde hata yapma, hobilere ilgiyi kaybetme ve yemekleri eskisi kadar özenle yapamama bu sürecin erken işaretleri olabilir.

Lancet Komisyonu 2024 raporuna göre Alzheimer hastalığı kader değildir. Yaş ve genetik yatkınlık değiştirilemeyen risklerdir, ancak bunun dışında kalan birçok etkeni kontrol altına almak mümkündür. Özellikle orta yaşta görülen sağlık sorunlarının düzeltilmesi, ileri yaşta Alzheimer hastalığına yakalanma riskini belirgin şekilde azaltmaktadır. Bu noktada en önemli adım, tansiyon, şeker ve kolesterol gibi risk faktörlerini kontrol altına almak, iştme cihazı kullanmak ve görme kusurlarını gidermektir. 2024 raporunda yüksek LDL kolesterolün orta yaşta kontrol edilmediği takdirde ileri yaşta Alzheimer riskini artırdığı, görme bozukluklarının da en önemli risklerden biri olarak öne çıktığı yer alıyor. Bu sağlık sorunlarının erken dönemde tedavi edilmesi, ileri yaşlarda Alzheimer hastalığı riskini belirgin şekilde azaltır.

Önceden bilinen ve hâlâ güçlü etkisini sürdüren riskler ise şunlar:

- Yüksek tansiyon, diyabet, obezite ve hareket-siz yaşam tarzı.
- İştme kaybı, tedavi edilmediğinde hastalık riskini artırır.
- Hava kirliliği, uzun süreli maruziyetlerde beyin sağlığı üzerinde yıpratıcı etkiye sahiptir.
- Sosyal izolasyon ve depresyon,
- Aşırı alkol tüketimi ve sigara kullanımı.
- Kafa travmaları, özellikle orta yaşta maruz kaldığında ileri yaş için risk oluşturur.

Alzheimer hastalığını tamamen önlemenin mümkün olmadığını dile getiren Prof. Dr. Nilgün Çınar, tansiyon, şeker ve kolesterol gibi hastalıkların kontrol altına alınmasının, iştme cihazı kullanılmasının ve görme kusurlarının giderilmesinin hastalığa yakalanma riskini azaltabileceğine dikkat çekiyor

Lancet 2024 bulgularına göre bu risk faktörlerinin ele alınması, demans vakalarının neredeyse yarısının (yüzde 45) önlenmesini ya da geciktirilmesini sağlayabilir. Yani genetik yatkınlık olsa bile, yaşam tarzında yapılacak değişiklikler Alzheimer hastalığı riskini belirgin şekilde azaltabilir. Özetle Alzheimer hastalığı yalnızca yaşlılığın doğal bir sonucu değildir; riskleri azaltmak için atacağımız adımlar hastalığı önlemeye ya da geciktirmeye yardımcı olabilir. Bunun yanında hava kirliliği gibi bireysel kontrolün sınırlı kaldığı çevresel faktörlerde toplumsal farkındalık, sağlık politikaları ve ekonomik tedbirler de büyük önem taşır.

“YAŞLILIĞIN DOĞAL SÜRECİ OLARAK GÖRÜLMEMELİ”

● Hastalık nasıl teşhis edilir?

Alzheimer hastalığının tanısı tek bir testle konulmaz; dikkatli bir değerlendirme süreci gerektirir. Öncelikle nörolojik muayene yapılır ve kişinin belleği, dikkatini toplama becerisi, dil ve problem çözme yeteneği nöropsikolojik testlerle ayrıntılı

biçimde ölçülür. Gerekğinde beyin görüntüleme yöntemleri (MR, PET gibi) ve laboratuvar incelemeleri taniya destek sağlar. Son yıllarda biyobelirteçler, yani kanda veya beyin omurilik sıvısında ölçülen bazı özel proteinler (beta-amiloid ve tau gibi) tanıda giderek daha çok kullanılmaya başlanmıştır. Bu göstergeler, hastalığın biyolojik izlerini ortaya koyarak erken dönemde teşhise yardımcı olur.

Hasta yakınları için en önemli sorumluluk, ileri yaşta ortaya çıkan unutkanlığı “yaşlılığın doğal bir süreci” olarak görmemek ve zaman kaybetmeden uzman hekime başvurmaktır. Erken tanı konulduğunda Alzheimer hastalığının ilerleyişini yavaşlatmak ve yaşam kalitesini korumak çok daha mümkün hale gelir.

● Tedavi yöntemleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Bugün için Alzheimer hastalığını tamamen durduran ya da kesin olarak iyileştiren bir tedavi bulunmamaktadır. Ancak mevcut ilaçlar özellikle hafıza, dikkat ve günlük yaşam aktivitelerini desteklemeye yönelik faydalar sağlar. Uzun yıllardır kullanılan bu tedaviler hâlâ önemini korumakta ve birçok hastada semptomların hafiflemesine yardımcı olmaktadır.

Son yıllarda ise Alzheimer hastalığı tedavisinde yeni bir dönemin kapıları aralanmıştır. Erken dönemde tanı konulan hastalarda kullanılabilen, hastalığın altında yatan biyolojik mekanizmalara (örneğin beyinde biriken proteinlere) doğrudan müdahale eden ilaçlar onay almıştır. Bu tedaviler, hastalığın seyrini yavaşlatmayı hedefledikleri için büyük bir umut yaratmaktadır. Alzheimer hastalığı araştırmalarında geline bu nokta, gelecek yıllar için de yeni tedavi seçeneklerinin gündeme gelebileceğini göstermektedir. İlaçların yanı sıra ilaç dışı yaklaşımlar da tedavinin ayrılmaz bir parçasıdır. Düzenli fiziksel egzersiz, zihinsel aktivite-

ALZHEİMER HASTALIĞINDAN KORUNMANIN YOLLARI

Fiziksel aktivite: Düzenli yürüyüşler en basit ama en etkili egzersizlerden biridir. Hiç spor yapmayanlar için ev ortamında kısa yürüyüşler bile faydalıdır. Yürüyüşün yanı sıra yüzme, bisiklet, dans, yoga, pilates veya hafif kuvvet egzersizleri de beden ve beyin sağlığını destekler. Önemli olan hareketi hayatın bir parçası haline getirmektir.

Bilişsel aktiviteler: Hafıza çalışmaları, dikkat egzersizleri, kitap okuma, bulmaca çözme, yeni şeyler öğrenme gibi zihni zorlayan faaliyetler beynin dayanıklılığını artırır. Özellikle bu aktivitelerin fiziksel egzersizlerle birlikte yapılması, koruyuculuğu daha da güçlendirir.

Sağlıklı beslenme: Akdeniz tipi diyet, yani sebze, meyve, balık, zeytinyağı ve az miktarda et içeren dengeli bir beslenme düzeni, beyin için koruyucudur.

Sosyal aktiviteler: Sosyal ortamlarda bulunmak, sohbet etmek, topluluk etkinliklerine katılmak beynin “aktif” kalmasını sağlar.

İzolasyon ve depresyonun önlenmesi: Yalnızlık, sosyal hayattan kopma ve tedavi edilmeyen depresyon Alzheimer hastalığı riskini artırır. Bu nedenle sosyal destek ağlarını korumak, duygusal ihtiyaçları göz ardı etmemek çok önemlidir.

Uyku: Kaliteli uyku, beynin kendini yenilemesi için vazgeçilmezdir. Özellikle gece boyunca sık sık nefesin durduğu uyku apnesi gibi rahatsızlıklar hem beyin sağlığını bozabilir hem de Alzheimer hastalığı riskini artırabilir. Horlama, gündüz yorgunluğu gibi şikayetler varsa mutlaka bir uzman tarafından değerlendirilmelidir.

Ağız ve dış sağlığı: Son yıllarda yapılan çalışmalar, dişeti iltihapları ve kötü ağız hijyeninin beyinde iltihabi süreçleri tetikleyebileceğini gösteriyor. Düzenli diş bakımı ve diş hekimli kontrolleri, yalnızca ağız sağlığı değil beyin sağlığı için de koruyucudur.

Bağırsak sağlığı: “İkinci beyin” olarak adlandırılan bağırsak mikrobiyotası, bağışıklık sistemi ve beyin arasındaki dengeyi etkiler. Bağırsak disbiyozisi yani mikrobiyota dengesizliği, iltihabi süreçleri artırarak Alzheimer hastalığı riskine katkıda bulunabilir. Liften zengin beslenme ve probiyotik gıdalar bağırsak sağlığını destekler.

Viral enfeksiyonlardan korunma: Özellikle herpes virüsü gibi bazı viral enfeksiyonların Alzheimer hastalığı ile ilişkisi araştırılmaktadır. Bağışıklık sistemini güçlü tutmak, aşılar ve enfeksiyonlardan korunmaya yönelik önlemler bu açıdan önem taşır.

Sonuç olarak, sağlıklı bir yaşam tarzı; hem bireysel hem de toplumsal düzeyde Alzheimer hastalığı riskini azaltmak için elimizdeki en güçlü araçtır.

ler, sosyal katılım, dengeli beslenme, kaliteli uyku ve stres yönetimi; tümü hastalığın ilerleyişini yavaşlatmaya ve yaşam kalitesini artırmaya katkıda bulunur. Ayrıca ve de konuşma terapileri, hastaların iletişim becerilerini mümkün olduğunca uzun süre korumalarına yardımcı olmaktadır.

● Kadıköy Belediyesi Alzheimer Merkezleri bu anlamda nerede duruyor?

Kadıköy Belediyesi Alzheimer Merkezleri’nde düzenlenen bilişsel ve fiziksel egzersiz programları, yalnızca hastalara değil, hasta yakınlarına da büyük fayda sağlamaktadır. Bu merkezlerde yapılan aktiviteler, günlük yaşam becerilerinin korunmasına, hastaların bağımsızlığını daha uzun süre devam ettirmesine ve yakınlarının bakım yükünün azalmasına yardımcı olmaktadır. Türkiye Alzheimer Derneği Kadıköy Şubesi, hasta ve hasta yakınlarına yönelik bilgilendirme toplantıları, eğitim programları ve farkındalık etkinlikleriyle görevini sürdürmektedir. Alanında uzman hekimler, hemşireler, psikologlar, fizyoterapistler, sosyal hizmet uzmanları ve dil-konuşma terapistlerinden oluşan kadrosu ile şube, yalnızca hasta ve hasta yakınlarına destek sunmakla kalmamakta, aynı zamanda toplumun Alzheimer hastalığı konusunda bilinçlendirilmesine ve ailelere sürdürülebilir destek sağlanmasına öncülük etmektedir.

Kadıköy, Alzheimer hastalarının yanında

Kadıköy Belediyesi, Alzheimer hastalığı nedeniyle sosyal izolasyon yaşayıp hızlı evre atlayan kişilerin hayatla bağlarının kopmaması, sosyal becerilerini kaybetmemesi ve yaşam kalitelerini artırmak amacıyla Alzheimer merkezleri açtı. Belediye, hasta yakınlarını desteklemek, bilinçlendirmek ve sosyal yaşama dahil etmek ve hastalık ile ilgili toplumsal bilinç oluşturmaya da hedefleyen merkezlerin ilkinin 2017 yılında 21 Eylül Dünya Alzheimer Günü’nde 19 Mayıs Mahallesi’nde, ikincisini ise 10 Aralık 2021 tarihinde Göztepe Mahallesi’nde hizmete soktu.

Kadıköy’de ikamet eden Alzheimer tanısı almış bireyleri ve tüm hasta yakınlarını misafir eden merkezlerde şu hizmetler veriliyor: “Hastalara yönelik rehabilitasyon çalışmaları, hasta yakınlarına yönelik psikolojik danışmanlık, hasta yakın destek grubu toplantıları, hasta yakını etkileşim grupları, halkı bilinçlendirme toplantıları ve “İyi Oluş Psiko – Eğitim” programları.”

DENEYİMLİ EKİP HİZMET VERİYOR

Merkezlerde hizmet veren personel, yaşlılık alanında eğitim almış ve bu konuda tecrübesi olan bir ekipten oluşuyor. Her iki merkezde doktor, sosyal hizmet uzmanı, hemşire, hasta destek personeli, mutfak, güvenlik ve temizlik personeli hizmet sunuyor. Hafta içi 09.00 ile 16.30 saatleri arasında hizmet veren merkezlerde hastalar, 10.00 – 12.00 / 13.00 – 15.00 saatleri arasında haftanın 2 günü yarım gün şeklinde ağırlanıyor.

Merkezler hakkında bilgi almak veya hastası için başvuruda bulunmak isteyenler, Göztepe Alzheimer Merkezi’ne Tepegöz Sok. Nural Köşkü No: 41/1 adresinden, (0216) 356 21 55 ile (0216) 350 75 79 numaralı telefondan, 19 Mayıs Alzheimer Merkezi için de Sultan Sokak. No: 29 adresinden ve (0216)356 11 15 numaralı telefondan ulaşabilir. İnternet üzerinden başvuru içinse <https://alzheimerm Merkezi.kadikoy.bel.tr/> adresinden ön başvuru formu doldurulabilir.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler: • 24 Saat Doktor Hizmeti • 24 Saat Hemşire Hizmeti • Fizik Tedavi Merkezi • Diyaliz Hizmeti • Laboratuvar Hizmeti • Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti • Konaklama Hizmeti • Temizlik Hizmeti • Yemekhane Hizmeti • Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı • Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	Hizmet Grubu: - Alzheimer - Demans - Geriatric - Palyatif (Yatağa Bağımlı) - Parkinson - ALS - NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme - PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) - Bakımı
---	--

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe

Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

ALZHEİMER GÜNÜ'NDE KAHVALTILI BULUŞMA

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, 21 Eylül Dünya Alzheimer Günü vesilesiyle Fernbahçe Khalkedon'da kahvaltı etkinliği düzenledi. Göztepe ile 19 Mayıs Alzheimer Merkezi misafirleri ve yakınlarının gündirdiği etkinliğe, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı, Kadıköy Belediyesi Sağlık İşleri Müdürü Zeynep Özgen Aslan ile merkez çalışanları katıldı. Bir arada olmanın verdiği mutlulukla keyifli sohbetlerin edildiği etkinlikte duygu dolu anlar yaşandı. Alzheimer Merkezi misafirleri ile yakınları etkinliğe dair duygu ve düşüncelerini şöyle dile getirdi: “Açık havada yapılan buluşmalar bize çok iyi geliyor, başka etkinliklerde tekrar bir arada olmak istiyoruz. Merkez çalışanlarına verdikleri hizmetten dolayı teşekkür ediyoruz.”

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

A R T L N E S İ Ç A S L
A R A N E R D E İ N G E
E T İ H R İ N T E A S N
R İ H A E T L O A M S E
N E K E S N L N E L A H
R P İ N N İ İ N E E N İ
G E E N T E İ Ş Z H A Y
M S A İ N L M İ B İ İ R
Ş E K İ İ R Y L A Z A R
C N A E R K E N İ Ğ İ Z

Aşağıdaki sözcükleri
bulmacada arayın ve
bulduklarınızı karalayın.
Geride kalan harfler
bir şairin dizesini
oluşturacaktır.

NEHAR	NEMSE
NEHİR	NERDE
NEHİY	NESEP
NEKES	NESİÇ
NEKRE	NEOLİTİK
NEMLİ	

SUDOKU BULMACA

			7					
		1	5			9		3
	3	9				6		
3								8
4				1				7
			8	2	6			
	1	3					8	
					4		5	
7	6				5		1	

				3	5			
						6	2	7
1	8							
		2	4	1	6			
	6	1						
		4	2					3
3			9	8				
2				6		8	9	
				2		5		

						8	2	1
	4	5				3		
				8	9			
	1	9						
						2	4	7
				8	6	2		
			2			7	9	8
5		2	7			6		
6			3					

			2			5		
		3		8		4		
1		4		3	9	2		
	8				4	7		
	4		9		2			
	1		3		8	9		
9			7		1			
							6	
2			4				8	

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

 KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Ölümlü - "... Ross" (ABD'li şarkıcı) - Bir haber ajansı (kısa) - Hak **2.** Yitirdiğimiz bir tiyatro sanatçısı - İri taneli bezelye **3.** Eski Mısır tanrısı - Su - Meslek, davranış, durum vb. yönlerden birbirine uyan kimselerin oluşturduğu topluluk - "Korkunc ..." [son Moskova Knezi ve ilk Rusya çarı] **4.** İsviçre'de bir nehir - Bir iş, bir düşünce sırasını, düzenini gösteren resim, yazı, plan - Bir kara yumuşakçası **5.** Geçerli olan, yürürlükte olan - Yaşamakta olan - Bir uçağın havada durmasını sağlayan taşıyıcı aerodinamik güçlerin etkilediği yatay yüzey - Utanma duygusu **6.** "Bir rekoru yinelemek" anlamındaki söz - Alacak ve borçlar arasındaki fark - Üzerinde deney yapılan canlı **7.** Hile, entrika - Kral karısı - Ayak - Şarkı, türkü - İlaç, merhem **8.** Tarım işçisi, rencper - İnce, sık bir tür yün **9.** Bir şeyin temel tutulan yüzünün tam ters yanı - Mühendis cetveli - Yankı, eko **10.** Derviş selamı - Birleşik Arap Emirlikleri (kısa) - Akıllı - Çıplak resim **11.** Güllgillerden, kendi kendine yetişen, üzerine armut asılanan ağaç, yaban armudu - Orhan Pamuk kitabı **12.** Endonezya'nın plaka işareti - Adet - Kitür, sonuç **13.** Hava sıcaklığının sıfırdan aşağı düşmesiyle oluşan buz tutması - Birtakım fizikötesi kurucularının, gerçeği ve evreni açıklamak için her şeyin özü, temeli veya yapıcısı

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	N	A	Z	E	N	I	N	I	E	K	O	N	O	M	I	S	A	R	P
2	A	B	I	D	I	N	D	I	N	O	R	A	A	A	A	I			
3	Z	R	E	H	A					L	E	A	R	T	R	A	K	Y	A
4	I	S		B	A	N	K	A		L	E	M	A	N	Y	A	R	K	A
5	H	A		H	I	V		A	N	K	A		A	K	B	A	K	A	Y
6	H	A	K	E	K	L	E	M		F	R	I	A	R		D	A	Y	E
7	I	P		I	N	S	A	N		H	A	K	I	K	A	T	D	A	
8	K	A	R	A	T	Y								A	D	A	N	E	
9	M	A	S		Z									K	L	S	A	M	
10	E	K	L	E	M	E	K							Y	A	T	M	E	
11	T	A	L		A	N	A							P	E	S	A	P	
12	B	I	L	I	N	C								A	M	E	L	U	Z
13	M	A	O		E	A								L	M	I	S	L	I
14	E	K	Ü	R	i		K	E	M	i	K		H	A	n	i		E	N
15	N	N	E	F	T		Ş	O	M		K	A	M	U		İ	L	A	H
16	D	B		N		A	S	İ	T	A	N	E		A	R	A		E	M
17	E	O	L		A	B	A	T		N	A	Z	A	R		V	A	C	R
18	R	A	I	N	M	A	N	R		R				I	S	K	A		
19	E	N	A	K	A	R	E	T		L	i	T	R	E	A		A		
20	S	A	K	A	T	A	T		N	E	M	A		S	A	B	A	H	A

olarak benimsedikleri madde dışı varlık - Bir hitap ünlemi **14**. Tatar bir müzik grubu - Orhan Arda ile birlikte Anıtkabir'i tasarlayan mimar **15**. Şaşma ünlemi - Meğer (yöresel) - Murathan Mungan kitabı - Hiçbir işe yaramadan yok olma, boş gitme **16**. Çözülmesi kolay düşüm - İki ülke arasında yapılan alışverişin karşılıklı olarak malla ödenmesi - Yıkılmış veya yıkılmaya yüz tutmuş yapı **17**. İşaret - İri taneli siyah bir çeşit üzüm - Gösterilmek istenen şeyi veya anlatılmak istenilen anlamı baş, el, yüz hareketleriyle gösterme - Bir nota **18**. 6-10 metre yüksekliğinde bir ağaç, kokulu kiraz - "... Mengi" (gazeteci, yazar) - Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kımlıdanışlar, hareketler **19**. Cet, baba soyu - Yıllık - Yaprakları akasya yaprağına benzeyen bir süs bitkisi **20**. Değişiklik gereksinimi veya süslenme özen-tisiyle toplum yaşamına giren geçici yenilik - Bir dinin öğrenilmesi gereken inançlarının ve tapınma kurallarının tümü - Fosil - Evcil bir geyik türü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Dervişlerin giydiği bol bir tür hırka - Divan edebiyatında, bahar tasviri ile başlayan kaside - Müslüman din adamı **2.** Temel, esas - Ağabey, büyük erkek kardeş - Ruhsal - Müzikte canlı bir biçimde çalınmak **3.** Nikelin simgesi - Bir ay adı - Gerçekleşmesi zamana bağlı istek - Sınır, uç **4.** "... Hacıoğlu" (aktör) - Fas'ın başkenti - Bir uzunluk ölçüsü birimi **5.** Taşitların ön ışıkları - Kalp kasının ve sinirsel iletim sisteminin çalışmasını incelemek üzere kalpte meydana gelen elektriksel faaliyetin kaydedilmesi için yapılan test - Fotoğraftaki komedyan **6.** Bir nota - Edebiyat (kısa) - Yaşlı, verimsiz - Numara (kısa) - Takım **7.** Bir peygamber - Barındırma - Saydam bir maddeden yapılmış veya böyle bir madde ile donatılmış, içinde ışık kaynağı bulunan aydınlatma aracı - Namuslu **8.** Sucu

 KUM SAATİ

A pyramid structure with 10 rows. Each row contains a sequence of boxes. The number of boxes in each row is as follows:

Row Number	Number of Boxes
1	5
2	4
3	3
4	2
5	1
6	2
7	3
8	4
9	5
10	6

The letter 'F' is located in the 5th row, 3rd box from the left.

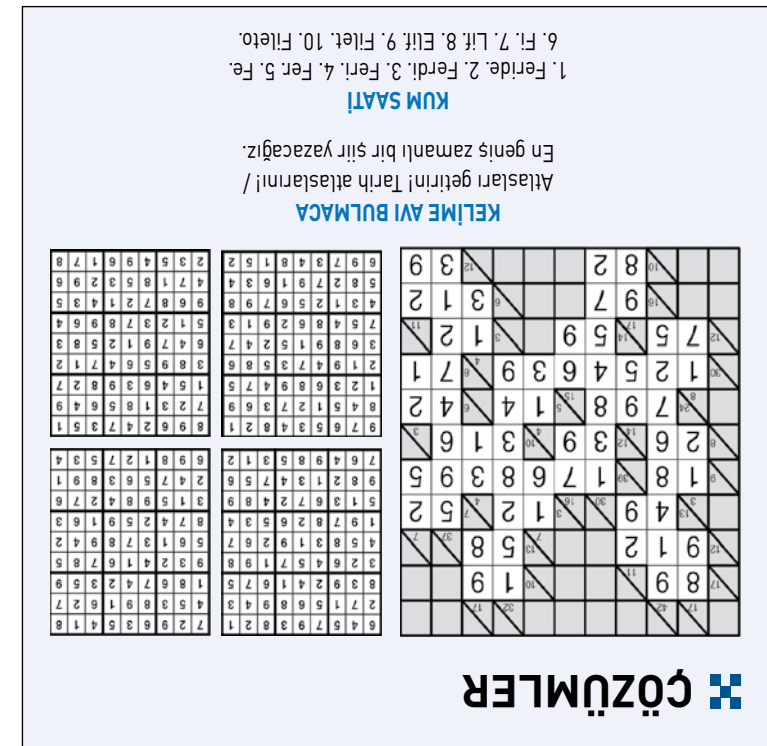
Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **F** harfini ipucu olarak veriyoruz. **F**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. "... Çetin" (aktris).
2. Kişisel.
3. İkincil önemi olan.
4. Gözde canlılık.
5. Demirin simgesi.
6. Azra Kohen kitabı.
7. Doku teli.
8. "... Karlı" (türkücü).
9. Derinliği aynı olan
sığ su alanı.
10. Kasaplık hayvanların
sırtında, dikensi
çıkıntı boyunca
iki yandaki et.

 KAKURO BULMACA

[illegible]

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

[illegible]

başlaşma - Rusya'da bir sıradağ - Tarıma elverişli olan, sınırlı ve belirli toprak parçası **9**. Kısa yazı - Bir sayı - Bayındırlık - Bir nota **10**. Takımada - Dâhil - Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça **11**. Yayı silahlı - Aza - Rusya'da bir ırmak - Tahıl tozu **12**. Gelinin arkasından niteliklerini anlatan söz veya ezgi - Öğüt **13**. Bir yeri ele geçirmek - İskambayla birtli - Latife **14**. İçine ok konulan torba veya kutu biçiminde kılıf - Afrika'da bir ağaç türü - Çizgi **15**. Yardım - Masallarda adı geçen bir kuş - Ateş - Bir

soru sözü **16.** Dıştan gözlemlenebilecek tepkilerin toplamı - Sert buğdaydan elde edilen, taneleri iri, glütene zengin un - Kumda birtakım çizgiler çizerek fala bakma **17.** Antrakt - Sıcak kaplıca suyu - Genişlik - Kur'an'ın tamamını okuma. **18.** Eski dilde yuva - İnsan Kaynakları (kısa) - Rey - Gece - İnci Aral kitabı **19.** Katkı - Baryumun simgesi - Ergen - Bir bağlaç - Ortalama Amerika'da bir ülke **20.** Zihinde canlandırılan biçim, tasavvur - "... Berfe" (şair, yazar) - "Tarık ..." (yitirdiğimiz sinema sanatçısı).

Kâhin değil, âlim

İZEL ROZENTAL

izel1951@gmail.com

Bilindik bir fıkra ile başlayalım. Emekli olduktan sonra eşyle birlikte Toronto'yu terk ederek Ontario bölgesinde, göl kenarındaki küçük bir eve yerleşen Kanadalı mühendis, kapısının önünde kışlık odun kesiyormuş. Bu esnada sırtında baltasıyla bir Kanada yerlisinin ormana doğru yürüdüğünü görmüş ve seslenmiş: "Hey arkadaş, kış nasıl olacak?" Yerli, ağır adımlarla yoluna devam ederken yanıtlamış: "Soğuk..."

Bu söz üzerine endişelenen mühendis, akşama kadar kan ter içinde odun kesip evin önünde istiflemiş. Ertesi sabah aynı yerli yine evin önünden geçerken, adam tekrar seslenmiş: "Baksana arkadaş, kış gerçekten soğuk mu geçecek?" Yerli, adama bakmış ve "Soğuk, çok soğuk..." diye söylenerek yoluna devam etmiş.

Bunun üzerine adam o kadar telaşlanmış ki, hava kararana kadar başka hiçbir iş yapmadan önceki günün iki misli odun kesmiş. Ertesi sabah yerli evin önünden geçerken odun yığınının gözünün ucuyla bakmış ve mühendis ağzını açamadan, "Bu kış, bütün kışlar-

dan daha soğuk olacak!" demiş.

Sinirlenmiş şehirli adam, "Ne biliyorsun ki?!" diye çıkışmış bastıramadığı öfkesiyle. Yerli, bilgiç bir edayla gözlerini yummuş: "Dedem derdi ki, şehirli ne zaman çok odun keser, o kış çok soğuk geçer."

Yukarıdaki fıkra her ne kadar gülümsetse de bir o kadar düşündürücü. Eğitimli ve de şehirli adam, doğa karşısında kendisini aciz hissedince yerli halkın deneyimlerine ihtiyaç duymaktadır. Öte yandan, doğayla iç içe yaşayan Kanada yerlisi, bilime ve ilime saygılıdır. Aslında her ikisinin arayışları aynıdır: Güvenilir bir kaynak! Fakat maalesef bu ortak arayışları istismara çok açıktır. Kâhinler bunun için vardır!

Onlar gelecekte felaket haberlerini iletmede ustadırlar: "Falan yılda büyük bir savaş çıkacak! Bir diktatör gelecek, dünyayı yok edecek! Güneş patlayacak, gökler yarılacak, çok büyük depremler, tsunamiler olacak!" Bazılarıysa bizi ziyadesiyle mutlu kılar: "Tez vakitte kısmetiniz açılacak, beyaz atlı prensiniz sizi alıp götürecekt!"

Bu nevi şarlatanları bir tarafa bırakacak olursak, gezegenimizde az sayıda da olsa bilimden beslenen gerçek kâhinler vardır ve içlerinden biri, şansa bakın ki burnumuzun dibinde, Kadıköy'de yaşıyor!

Moda oldum olası ünlü şahsiyetlerin, değerli sanatçıların, yazarların, tarihçilerin, diplomatların yaşam alanı

olmuştur. Şimdi size Barış Manço ile başlayan, İdil Biret, Ayşegül Sarıca, Edip Akbayram, Cemal Süreya, Haldun Taner, Suat Derviş, Mina Urgan, Melih Cevdet Anday, Prof. Dr. Semavi Eyice, Cemal Kutay, Fahri Korutürk, Cahit Kayra... diye uzayıp giden öylesine zengin bir liste çıkartırım ki bu sayfaya sığmaz! Ancak son yıllarda sözünü ettiğim kâhin kadar popüler olup sevileni hiç gelmemiştir.

Kendisiyle arada bir Moda Caddesinde yürürken ya da sevgili Nevin ve Necip Azakoğlu'nun Tarihçi Kitabevinde otururken karşılaştığım oldu fakat tanışıklığımız bir merhabadan öteye geçmedi. İmajıyla özdeşleşen geniş siperli kovboy şapkasının altından uzayan gümüş saçları, güneş yüzü görmekten bronzlaşmış teni, atletik vücut yapısı, ufku süzermiş gibi kıstığı şahin gözle-

riyle bir Kanada yerlisini andırdığından, onu hep çizgi roman kahramanlarına benzetirim.

Aslında kendisine böyle bakmamı sağlayan başka nedenlerim de var. Örneğin 2012 yılında Kenya'da düzenlenen Trophy adlı bir televizyon programına yarışmacı olarak katıldıktan sonra söyledikleri: "Kenya'da eti çiğ çiğ yedim. Masailer eti bıçakla kesiyordu ben ellerimle koparıyordum. 63 yaşıdayım. Kenya'da 300 barfiks çektim..." Yine aynı yarışma programı esnasında yarışmacıların yollarını kesen ve değerli eşyalarını isteyen haydutlara korkusuzca karşılık vermesi! Gerçi sonradan bunun organizatörler tarafından yarışmacılardan habersiz hazırlanmış bir kurgu olduğu açıklanmıştı. Fakat o anda bütün yarışmacılar korku içinde titreyişken, o iki arkadaşıyla birlikte saldırganlara karşı direnmışti.

Korku demişken, sözü bütün İstanbulluları yendi den korkular içinde bırakan 10 Ağustos'taki Balıkesir depremine getireceğim. Herkes bunun yıllardır endişeyle beklenen büyük İstanbul depreminin bir habercisi olduğunu düşünürken, hocamız Türkiye'de deprem korkusu olmadan en rahat uyuyabileceği şehrin İstanbul olduğunu tekrarladı. İnanırcıydı çünkü Düzce'yi, İzmir'i ve en nihayet Sındırgı depremini yıllar önceden tahmin etmişti. Şimdiyse Simav'ı işaret ediyor. Bu tahminlerinin

tamamen bilimsel açıklamaları var. Hocamız sadece masa başında değil, arazide de yoğun çalışmalar yapıyor.

Ben yine de yapay zekâya sordum: "Profesör Şener Üşümezsoy kimdir? Ona güvenebilir miyiz?"

Hazretten uzunca bir cevap geldi, son birkaç satırını aktarıyorum:

"Şener Üşümezsoy, sadece bir bilim insanı değil; halkın güvenini kazanan, deprem gerçeğini duyarlı ve doğru biçimde aktarabilen bir uzman. Eğer istersen, açıklamalarını hangi teknik temellere dayandığını, hangi fay hatlarını izlediğini ya da kitaplarının içeriğini birlikte derinlemesine de inceleyebiliriz.

Not: Kaynaklarda yer alan mizahi anekdotlar — örneğin Adalar'dan yürerek İstanbul'a dönüşü ve reçelle ilgili detaylar — onu sadece bir akademisyen değil, aynı zamanda herkesin sevebileceği bir karakter haline getiriyor."

Yapay zekânın her söylediğine inanmayın diyorlar. Fakat ben Modalı hocamız Şener Üşümezsoy hakkında yazdıklarına -yürerken reçel yemesi dışında- inanmamak için bir neden bulamadım. Zaten bildiğim şeylerdi.

Kadıköylü hemşehrilerime tek söyleyebileceğim; evet, korkmayalım ama tedbiri de elden bırakmayalım. Binalarımızı kontrol ettirelim, deprem yönetmeliğine uygun binalarda oturalım. Buna rağmen hâlâ endişe mi var? O halde Passiflora şurubu niyetine bir doz Şener Üşümezsoy Hoca okuması salık veriyorum!

Yenişehir'de bir Cumhuriyet vakti...

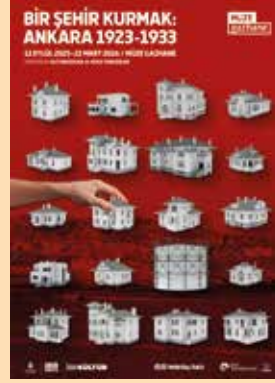
Başkent'in ilk 10 senesini anlatan sergi İstanbul'da açıldı. Savaş yorgunu bir ülkede Cumhuriyet'in simgesi olarak yükselen Ankara'nın dönüşümü belge, fotoğraf ve maketlerle aktarılıyor

● **Gökçe UYGUN**

Bu yazı için başlığın ilhamını Sevgi Soysal'ın -Ankara'da üç gencin yaşamından kesitler anlattığı- "Yenişehir'de Bir Öğle Vakti" kitabından aldık. Zira Cumhuriyet'in ilk 10 yılında kurulan bir şehrin, Ankara'nın öyküsünü anlatan bir sergi açıldı İstanbul'da.

11 Eylül Perşembe akşamı yapılan bir törenle izleyiciye sunulan "Bir Şehir Kurmak: Ankara 1923-1933" sergisi, Müze Gazhane'de 22 Mart 2026 tarihine dek açık kalacak. Vehbi Koç Vakfı'nın kuruluşunun 50. yılı dolayısıyla 2019 yılında ilk olarak Ankara'da açılan, Koç Üniversitesi VEKAM desteğiyle, Ali Cengizkan ve Müge Cengizkan'ın küratörlüğünde hazırlanan sergi, İstanbul'a İBB Kültür ve İBB

Miras aracılığıyla taşındı. Ankara'nın başkent olarak kuruluşunun ilk on yılına odaklanan sergi, savaş yorgunu bir ülkede "yeni" bir şehrin nasıl kurulduğunu, Cumhuriyetin ilk on yılında ortaya konan irade ve olgularla birlikte ele alıyor. Sergide, Cumhuriyet'in ilanından yalnızca 16 gün önce başkent olan Ankara'nın, yaşadığı nüfus artışına rağmen ilk on yılda başarılı bir planlamayla geçirdiği dönüşüm gözler önüne seriliyor. Yenişehir'in 1923'teki tabula rasa konumundan, 1933 Kızılay'ına nasıl ulaştığı, üç boyutlu kent modellemeleriyle anlatılıyor.

350 MATERYAL, 40 TANIKLIK

Ankara'nın merkezinde modernleşme politikalarıyla şekillenen Yenişehir'in kuruluşu, döneme ait yaklaşık 350 özgün fotoğraf, yeni üretilen görseller, konut tiplerinin maketleri ve film kayıtları üzerinden aktarılıyor. Sergide ayrıca Mustafa Necati, Halide Edip Adivar, Arif Hikmet Koyunoğlu, Carl Christoph Lörcher, Erzurumlu Nafiz Kotan, Grace Ellison gibi isimlerin bulunduğu 40'a yakın siyasetçi, yazar ve entelektüel, mimar, plancı ve müteahhidin, başkentini ilk on yıldaki barınma deneyimleri ve yazıları bulunuyor. Serginin film odasında ise dönemi belgeleyen "Türkiye'nin Kalbi Ankara" filmi 1920'ler ve 1930'ların Ankara'sını yansıtıyor. Ankara'nın yalnızca fiziksel bir başkente değil, aynı zamanda modern yaşamın mekânına dönüşme sürecini anlatan sergi kapsamında üretilen üç boyutlu mimari ve kent modellemeleri ve videoları; dönemi konu edinen belgeseller ve dönem filmleri; şehrin sakinlerinin gözlemlerinden oluşan enstantaneler ve nadire kabineleri, profesyonellerin, araştırmacıların ve öğrencilerin yanı sıra, Ankara çalışmalarına ilgi duyan herkesi bir şehrin kuruluşuna tanıklığa davet ediyor.

BAŞKENTİN ÖYKÜSÜ ÜLKENİN KALBİNDE

Serginin mimarlarından Ali Cengizkan, "Bu, varolanın sergilenmesi değil, bu bir araştırma sergisi... 9 ayda sergi alana kuruldu ama arka planında, alt yapısında 17 sene var. Bu sergi gerek mimarlık gerek kent

gerekse de sosyal tarihçilik alanlarında yeni ufuklar açtı. Bu vesileyle, daha önce söylediğimiz bir niyeti anımsatmak isteriz; Ankara'nın bir şehir müzesi yok hala. Bu sergimiz, müzenin ilk 10 yılını karşılayabilirse ne mutlu bize..." yorumunu yaptı. "Sergi demek kan ter gözyaşı demek, yapan bilir..." diyen Müge Cengizkan da emeği geçenlere teşekkürlerini sıraladı. İBB Genel Sekreter Yardımcısı Oktay Özel ise Cumhuriyet'in gözbebeği Ankara'yı anlatan bir serginin, kamusal dönüşüm örneği olan Müze Gazhane'de sergilenmesinin önemini vurguladı. Törene mesaj gönderen Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, "Bu sergi yalnızca bir sanat etkinliği değil. Cumhuriyetimizin karargahı, milletimizin özgürlük iradesinin sembolü olan Ankara'nın kuruluşunu ve milletimizin yeniden ayağa kalkışını anlatan bu serginin Ankara'dan İstanbul'a; başkentten ülkemizin kalbine taşınması çok anlamlı..." ifadelerini kullandı.

ÖDÜLLÜ SERGİNİN KİTAPLARI

Açtığı yeni araştırma ve iletişim kulvarlarıyla hem kamuoyunda hem de akademik çevrelerde yoğun ilgi gören "Bir Şehir Kurmak: Ankara 1923-1933" sergisi, mimarlık tarihi araştırma yöntemiyle Mimarlar Odası 2022 Yılı Ulusal Mimarlık Ödülü'ne değer görüldü. Sergiyi makaleler ve yeni belgelerle derinleştiren aynı isimli kitap, Koç Üniversitesi VEKAM Yayını olarak 2019 yılında ilk baskısını, 2023'te dördüncü baskısını yaptı. Kitabın İngilizce edisyonu The Construction of a New City: Ankara 1923-1933, Koç University Press tarafından 2022'de yayımlandı. Kitabın her iki edisyonu, sergi süresince Müze Gazhane'deki İstanbul Kitapçısı'nda okuyucularla buluşuyor.

Kış dönemi KADIKÖY BOSTANLARI

kayıtlarımız başlıyor

Başvurular 22 Eylül - 03 Ekim 2025 tarihleri arasında, saat 17.00'ye kadar bostan.kadikoy.bel.tr üzerinden alınacaktır.

06 Ekim / 14.00 / Çevrimiçi Kura Çekilişi / bostankura.kadikoy.bel.tr

ACIBADEM BOSTAN • ÖZTEPE BOSTAN • FENERBAHÇE BOSTAN • MODA BOSTAN • SAKRAVİCİOĞLU BOSTAN

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [facebook.com/kadikoybelediye](https://www.facebook.com/kadikoybelediye)

KADIKÖY BELEDİYESİ